

Stapi lífeyrissjóður

Ársreikningur 2020

Stapi lífeyrissjóður
Strandgötu 3
600 Akureyri
kt. 601092-2559

Áritun óháðs endurskoðanda	2
Áritun tryggingastærðfræðings	5
Skýrsla stjórnar	6
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	9
Efnahagsreikningur	10
Yfirlit um sjóðstreymi	11
Tryggingadeild	
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	12
Efnahagsreikningur	13
Yfirlit um sjóðstreymi	14
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	15
Séreignardeild	
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	16
Efnahagsreikningur	17
Yfirlit um sjóðstreymi	18
Tilgreind séreignardeild	
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	19
Efnahagsreikningur	20
Yfirlit um sjóðstreymi	21
Skýringar	22
Deildarskipt séreignardeild	42
Stjórnarháttayfirlýsing (óendurskoðað)	45

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Stapa lífeyrissjóðs

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Stapa lífeyrissjóðs („sjóðinn“) fyrir árið 2020. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit yfir breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sjóðsins 31. desember 2020 og afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álitið er í samræmi við skýrslu okkar til endurskoðunarnefndar og stjórnar.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sjóðnum í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Samkvæmt bestu vitund okkar og skilningi lýsum við yfir að við höfum ekki veitt neina óheimila þjónustu samkvæmt 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014 og við erum óháð sjóðnum við endurskoðunina.

Við vorum kjörin endurskoðendur sjóðsins á ársfundi hans, 30. júní 2020.

Samanburðarfjárhæðir

Ársreikningur sjóðsins 31. desember 2019 var endurskoðaður af öðrum endurskoðanda. Áritunin er dagsett 26. mars 2020 og er án fyrirvara.

Lykilþættir endurskoðunar

Lykilþættir endurskoðunar eru þeir þættir, sem samkvæmt faglegu mati okkar, höfðu mest vægi við endurskoðun ársreikningsins. Við gefum ekki sérstakt álit á einstökum lykilþáttum en tókum á þeim við endurskoðun á ársreikningnum í heild og við ákvörðun um álit okkar á honum.

Lykilþáttur

Viðbrögð í endurskoðuninni

Tilvist og mat á fjárfestinga

Bókfært verð fjárfestinga nam 290.327 millj. kr. eða 98% af heildareignum þann 31. desember 2020 (2019: 250.322 millj. kr.). Vísað er til skýringa 2 og 10 - 12 um fjárfestingar.

Meðal fjárfestinga eru hlutabréf, hlutdeildarskírteini, skuldabréf, bundnar bankainnstæður og afleiður. Sjóðurinn setur sér fjárfestingastefnu þar sem meðal annars er fjallað um samsetningu verðbréfa og vikið um einstakra eignaflokka. Fjárfestingarnar eru að jafnaði í vörslu banka eða fjármálafyrirtækis. Þar sem fjárfestingar eru verulegur hluti af eignum sjóðsins þá er það lykilþáttur í endurskoðun okkar að staðfesta að fjárfestingarnar séu til og í eigu sjóðsins.

Fjárfestingarnar eru ýmist færðar á gangvirði, upphaflegri kaupkröfu eða samkvæmt virðisaðferð, þar sem breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint og á mati stjórnenda. Vegna umfangs og mikilvægis fjárfestinga og að hluti þeirra er færður á virðismati sem byggir meðal annars á mati stjórnenda þá er tilvist og mat þeirra lykilþáttur í endurskoðuninni.

Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að staðfesta eignarhald sjóðsins á fjárfestingum í árslok og leggja mat á forsendur sem stjórnendur nota við útreikning á verðmæti þeirra. Í þeirri vinnu fólst meðal annars:

- Staðfesta tilvist og eignarhald fjárfestinga í árslok með ytri staðfestingum.
- Staðfesta gengi á úrtaki skráðra verðbréfa með aðstoð gagnaveitna og upplýsingum frá sjóðstjórum.
- Meta aðferðir og útreikning stjórnenda sjóðsins á óskráðum fjárfestingum.
- Skýringar í ársreikningi vegna fjárfestinga voru yfirfarnar.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Lykilþættir endurskoðunar, frh.:

<p>Mat á lífeyrisskuldbindingu Tryggingadeildar</p> <p>Lífeyrisskuldbinding sjóðsins nam 442.998 millj. kr. í árslok 2020 (2019: 419.667 millj. kr.).</p> <p>Endurmetnar eignir umfram skuldbindingar tryggingadeildar sjóðsins námu 6.432 millj. kr. í árslok eða 1,45% af hreinni eign (2019: -1.636 millj. kr. eða -0,39%).</p> <p>Lífeyrisskuldbinding tryggingadeildar er reiknuð út af óháðum tryggingastærðfræðingi.</p> <p>Vegna mikilvægis tryggingafræðilegrar stöðu fyrir Tryggingadeild sjóðsins er útreikningur á lífeyrisskuldbindingu lykilatriði í endurskoðuninni.</p> <p>Vísað er í yfirlit yfir tryggingafræðilega stöðu og í skýringu 14.</p>	<p>Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að leggja mat á þær forsendur sem tryggingastærðfræðingur notar við mat á lífeyrisskuldbindingu. Í þeirri vinnu fólst meðal annars:</p> <ul style="list-style-type: none">• Við lögðum mat á óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings.• Verklag við útreikninga var yfirfarið.• Við unnum greiningaraðgerðir á breytingu lífeyrisskuldbindingar á árinu með því að setja fram væntingar um breytingu ársins og bera saman við niðurstöðu tryggingastærðfræðings.• Verðmatssérfræðingur okkar vann sjálfstæða útreikninga á ákveðnum þætti lífeyrisskuldbindingar til að leggja mat á niðurstöðu tryggingastærðfræðings.• Við yfirfórum yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringu 14 í ársreikningi og staðfestum að framsetning væri í samræmi við reglur.
--	--

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að leggja mat á rekstarhæfi sjóðsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi hans, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og framkvæmdastjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.:

- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og framkvæmdastjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi sjóðsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert sjóðinn órekstrarhæfan.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Við lýsum því einnig yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óhæði okkar og þegar við á, til hvaða varnaraðgerða við höfum gripið.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun ársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar vega þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Hrafnhildur Helgadóttir, endurskoðandi, ber ábyrgð á endurskoðun ársreikningsins og þessari áritun.

Reykjavík, 30. mars 2021

KPMG ehf.

Áritun tryggingastærðfræðings

Til stjórnar og sjóðfélaga Stapa lífeyrissjóðs

Undirritaður hefur metið lífeyrisskuldbindingar Stapa lífeyrissjóðs í árslok 2020. Matið er framkvæmt í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um tryggingafræðilegar athuganir á lífeyrissjóðum og forsendum fyrir þeim og leiðbeinandi reglur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um tryggingafræðilegt mat á stöðu lífeyrissjóða.

Meðal annars er miðað við lífslíkur sjóðfélaga lífeyrissjóða árin 2014 til 2018 og 3,5% vexti p.a. Við mat á örorkulíkum er byggt á meðaltals örorkulíkum íslenskra lífeyrissjóða miðað við reynslu árána 2011-2016 aðlagð að reynslu Stapa lífeyrissjóðs. Þannig er notast við 40% álag hjá körlum og ekkert álag hjá konum. Forsendur um lífs- og örorkulíkur eru eftir nýjum reiknigrundvelli Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga frá árinu 2019.

Yfirlit yfir helstu niðurstöður matsins er að finna í yfirliti um tryggingafræðilega stöðu sem og í skýringu nr. 14. Skuldbindingar sjóðsins eru reiknaðar á grundvelli upplýsinga úr iðgjalda- og lífeyrisbókhalda sjóðsins um áunnin réttindi virkra og óvirkra sjóðfélaga skipt eftir aldri þeirra og lífeyrisgreiðslur til einstakra sjóðfélaga í árslok 2020. Miðað er við réttindaákvæði í samþykktum sjóðsins.

Í matinu eru reiknaðar út áfallnar skuldbindingar vegna þeirra sjóðfélaga, sem þegar eiga réttindi í sjóðnum og áætlaðar framtíðarskuldbindingar vegna þeirra iðgjalda, sem ætla má að virkir sjóðfélagar greiði til sjóðsins þar til þeir hefja töku lífeyris. Þessi áætluðu framtíðariðgjöld svo og áætlaður rekstrarkostnaður og fjármagnsgjöld í framtíðinni eru núvirt miðað við árslok 2020, með sama hætti og skuldbindingar. Þá er í matinu tekið tillit til endurmats á skuldabréfaeign sjóðsins, en hún hefur verið núvirt miðað við sömu ávöxtunarkröfu og skuldbindingarnar eða 3,5%. Ennfremur er bókfært virði markaðseigna fært til meðalmarkaðsverðs síðustu þriggja mánaða ársins.

Niðurstaða athugunarinnar er sú að eignir Stapa lífeyrissjóðs eru 1,5% umfram skuldbindingar að meðtöldu verðmæti framtíðariðgjalda í hlutfalli af skuldbindingum.

Reykjavík, 30. mars 2021

Bjarni Guðmundsson
tryggingastærðfræðingur

Skýrsla stjórnar

Stapi lífeyrissjóður starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur starfsleyfi frá Fjármálaráðuneytinu í samræmi við 52. gr. þeirra laga. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins. Sjóðurinn skiptist í þrjár deildir: tryggingadeild, séreignardeild og tilgreinda séreignardeild.

Helstu upplýsingar um rekstur og þróun

Ávöxtun eigna sjóðsins var mjög sveiflukennd innan ársins. Á fyrsta ársfjórðungi lækkuðu hlutabréf í eignasafni sjóðsins töluvert vegna áhrifa heimsfaraldurs Covid-19. Lágt áhættustig sjóðsins og dreifð eignasamsetning drógu úr áhrifum þessa á eignasafnið í heild. Í kjölfar vaxtalækkana og annarra örvandi aðgerða opinberra aðila til að stemma stigu við áhrifum Covid-19 tóku verðbréfamarkaðir við sér á ný og nam raunávöxtun eigna Stapa árið 2020 ríflega 9%. Sú góða ávöxtun kemur í kjölfarið á tæplega 10% raunávöxtun ársins 2019 og hafa undanfarin ár því verið meðal bestu ára sjóðsins hvað varðar ávöxtun. Ávöxtunarmarkmið sjóðsins er 3,5% raunávöxtun en meðalraunávöxtun undanfarinna 10 ára nemur 4,5%.

Stjórn gerir ráð fyrir að starfsemi sjóðsins verði með svipuðu sniði á næstu árum. Áhrifa heimsfaraldurs Covid-19 gætir þó enn í daglegum rekstri sjóðsins auk þess að hafa nokkur áhrif á virði eigna sjóðsins. Þegar viðbragðsáætlun sjóðsins vegna heimsfaraldursins er virk starfar hluti starfsmanna Stapa utan starfsstöðvar og aðgengi að skrifstofum sjóðsins er takmarkað. Þannig hefur tekist að halda daglegri starfsemi sjóðsins í fullri virkni við krefjandi aðstæður. Stjórn gerir ráð fyrir að áhrifa heimsfaraldursins á daglega starfsemi sjóðsins gæti áfram á næsta ári en áhrif hans á eignasafn sjóðsins gætu varað lengur.

Óurskurðuð réttindi í réttindakerfi Stapa þróast að mestu í takti við breytingu á eignavísitölu sjóðsins. Því munu breytingar á eignaverði hafa minni áhrif á getu sjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar en ella. Mat á skuldbindingum sjóðsins byggir á spá um lífslíkur sjóðfélaga, sem felur í sér mikla óvissu. Meðalævilengd Íslendinga hefur verið að lengjast og er óvarlegt annað en að búast við að sú þróun haldi áfram á komandi árum. Miðað við óbreyttan lífeyrisaldur og -réttindi hefði slík þróun neikvæð áhrif á getu sjóðsins til að standa undir skuldbindingum sínum til lengri tíma þar sem sjóðfélagar njóta við þær aðstæður að jafnaði greiðslna í lengri tíma en útreikningar gerðu ráð fyrir. Því er nauðsynlegt að réttindakerfi sjóðsins byggji á uppfærðum og framsýnum lýðfræðilegum forsendum.

Sjóðfélagar og iðgjöld

Á árinu 2020 greiddu 20.628 sjóðfélagar hjá 3.326 launagreiðendum iðgjöld til tryggingadeildar sjóðsins. Iðgjöld ársins námu alls 12.915 millj. kr. Iðgjöld til tryggingadeildar voru kr. 12.468 millj. kr. og hækkuðu um 2,5% frá fyrra ár en iðgjöld til séreignardeildar hækkuðu um 10,8% milli ára og voru 334 millj. kr. Þá námu iðgjöld tilgreindrar séreignardeildar 113 m.kr. á árinu. Fjöldi virkra sjóðfélaga sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins með reglubundnum hætti í mánuði hverjum voru 14.654 hjá tryggingadeild, 783 hjá séreignardeild og 370 hjá tilgreindri séreignardeild.

Lífeyrisgreiðslur

Heildarlífeyrisgreiðslur tryggingadeildar sjóðsins á árinu námu 7.140 millj. kr. og hækkuðu um 11,4% frá fyrra ári. Eftirlaunagreiðslur námu 5.091 millj. kr. örorkulífeyrir nam 1.736 millj. kr., makalífeyrir nam 264 millj. kr. og barnalífeyrir 48 millj. kr. Þá námu lífeyrisgreiðslur úr séreignardeild 276 millj. kr. og í tilgreindri séreignardeild 1,6 millj. kr. Lífeyrisþegar í árslok voru 10.966 í tryggingadeild.

Á árinu samþykkti Alþingi tímabundna heimild til sérstakrar útgreiðslu séreignarsparnaðar fyrir allt að 12 millj. kr. á einstakling. Umsóknartímabilið var frá 1. apríl 2020 til 1. janúar 2021. Samtals bárust Stapa umsóknir frá 124 sjóðfélögum um útgreiðslu samtals 125 millj. kr. eða sem nemur innan við 2% af heildareignum séreignardeilda sjóðsins.

Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður sjóðsins á árinu 2020 var 465 millj. kr. Rekstrarkostnaður sem hlutfall af eignum var 0,2%. Stöðugildi á árinu voru 19,3 og námu launagreiðslur 233 millj. kr.

Ávöxtun og eignir

Hrein eign tryggingadeildar til greiðslu lífeyris nam 288.345 millj. kr. og hækkaði um 15,6% frá fyrra ári. Nafnávöxtun deildarinnar var jákvæð um 13,1% en raunávöxtun nam 9,2%. Hrein eign séreignardeildar var 7.204 millj. kr. og hækkaði um 12,2% frá fyrra ári. Séreignardeildin býður upp þrjú ávöxtunarsöfn, Innlána safnið, Varfærna safnið og Áráðna safnið og nam hrein raunávöxtun safnanna -3,4%, 10,5% og 8,1% á árinu. Hrein eign tilgreindrar séreignardeildar nam 319 m.kr. í lok árs.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg úttekt hefur verið gerð á stöðu tryggingadeildar sjóðsins í árslok 2020. Tryggingafræðileg afkoma ársins var jákvæð um 8.068 millj. kr. og var tryggingafræðileg staða sjóðsins jákvæð í árslok um 6.432 millj. kr. eða 1,5% af skuldbindingum sjóðsins. Jákvæða tryggingafræðilega afkomu má rekja til góðrar ávöxtunar sjóðsins á sl. ári auk þess sem samþykktarbreytingar sem samþykktar voru á ársfundi sjóðsins 2020 bættu stöðuna um 2.777 millj. kr.

Skýrsla stjórnar, frh.:

Stjórnarhættir

Góðir stjórnarhættir eru að mati Stapa lífeyrissjóðs forsenda þess að starfsemi sjóðsins sé árangursrík og að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Með góðum stjórnarháttum vill sjóðurinn leggja grunn að vönduðum og faglegum vinnubrögðum og góðum og uppbyggilegum samskiptum við sjóðfélaga og launagreiðendur sem greiða iðgjöld til sjóðsins. Þannig er stuðlað að trausti í samskiptum stjórnenda og starfsmanna sjóðsins við sjóðfélaga, launagreiðendur, viðskiptamenn og aðra þá sem samskipti eiga við sjóðinn. Hluti af góðum stjórnarháttum er að stefna að því að þjónusta sjóðsins sé ávallt til fyrirmyndar, hann ráði yfir öflugri upplýsingatækni og stuðli að gagnsæi í starfsemi sinni með því að veita góðar og áreiðanlegar upplýsingar. Við mótun stjórnarháttanna hafa stjórnendur og stjórn sjóðsins haft til hliðsjónar almennt viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja.

Stjórn sjóðsins er kjörin á ársfundi hans og er hún skipuð átta einstaklingum og skulu kynjahlutföll vera jöfn. Kjörnir eru fjórir varamenn og gilda sömu reglur um þá. Stjórnin skipar endurskoðunarnefnd, sem í eiga sæti þrír einstaklingar, og regluvörð.

Samkvæmt lögum ber stjórn Stapa lífeyrissjóðs ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög, reglugerðir og samþykktir sjóðsins. Stjórn sjóðsins skal einnig hafa með höndum almennt eftirlit með rekstri, bókhaldi og ráðstöfun eigna sjóðsins. Hún skal móta fjárfestingarstefnu, móta innra eftirlit, skjalfesta eftirlitsferla og móta eftirlitskerfi sem gera sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og skal hann fara eftir þeirri stefnu og fyrirætlum sem stjórn sjóðsins hefur gefið. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá stjórn sjóðsins. Hlutverk stjórnar er að kynna sér, gera sér grein fyrir og móta stefnu um þá áhættu sem fylgir starfsemi sjóðsins, þ.m.t. að setja henni áætlanleg mörk.

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á áhættustýringu og innra eftirliti hjá sjóðnum og skal fylgjast með virkni þess. Stjórnin skal móta og samþykka áhættustefnu og sjá til þess að virk áhættustýring sé til staðar hjá sjóðnum, sem tekur til allrar starfsemi hans. Áhættustýring skal innihalda skilvirka ferla og vinnulag. Hún þarf einnig að tryggja að framkvæmda- og áhættustjóri fylgist með því að þessir ferlar séu fullnægjandi og verklag sé skilvirkt.

Stjórnin hefur skipað endurskoðunarnefnd í samræmi við ákvæði 108. gr. laga nr. 3/2006. Endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningskila, fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðunar og áhættustýringar, eftirlit með endurskoðun ársreiknings, mat á óhæði endurskoðenda og endurskoðunarfyrtækis og eftirlit með öðrum störfum endurskoðenda eða endurskoðunarfyrtækis, fyrir sjóðinn. Endurskoðunarnefnd setur fram tillögur til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis. Endurskoðunarnefnd fundar reglulega með innri endurskoðanda, áhættustjóra og eftir atvikum öðrum starfsmönnum sjóðsins og skilar um það skýrslum til stjórnar.

Auk stjórnendaeftirlits og eftirlits áhættustjóra hefur stjórnin ráðið innri endurskoðanda sem starfar skv. lögum nr. 129/1997 og reglum nr. 687/2001 um endurskoðunardeildir og eftirlitsaðila lífeyrissjóða. Innri endurskoðandi sjóðsins er PwC. Innri endurskoðandi framkvæmir eftirlitsaðgerðir reglulega og skilar um það skýrslum til stjórnar. Innri endurskoðandi starfar í nánu sambandi við endurskoðunarnefnd og áhættustjóra.

Hjá sjóðnum starfar áhættustjóri, sem heyrir beint undir framkvæmdastjóra sjóðsins og hefur milliliðalausan aðgang að stjórn. Áhættustjóri hefur umsjón með allri áhættustýringu og innra eftirliti hjá sjóðnum, þ.m.t. áhættuflokkun og skipulagi áhættustýringar og skal sjá til þess að stjórn sjóðsins og endurskoðunarnefnd hafi sem bestar upplýsingar um alla áhættustýringu og áhættustig, miðað við stefnu og samþykkt verklag. Áhættustjóri hefur yfirumsjón með mótun áhættustefnu, áhættustýringarstefnu, eigin áhættumati og gerð áhættuáætlunar í samráði við framkvæmdastjóra, skrifstofustjóra og fjárfestingarráð. Áhættustefna, áhættustýringarstefna og eigið áhættumat er lagt fyrir stjórn til samþykktar.

Lögfræðingur sjóðsins sinnir starfi regluvarðar í samræmi við verklagsreglur sjóðsins um verðbréfavíðskipti og heyrir sem slíkur beint undir stjórn. Öll víðskipti starfsmanna og stjórnar, sem eru tilkynningarskyld, skulu tilkynnt til regluvarðar og hefur hann heimildir til að kalla eftir upplýsingum um víðskipti sjóðsins og úr skattframtölum starfs- og stjórnarmanna. Regluvörður gefur innri endurskoðanda reglulega skýrslu um störf sín, sem síðan eru tilgreind í skýrslu endurskoðanda til endurskoðunarnefndar og stjórnar.

Stjórnarháttayfirlýsingin fyrir árið 2020 er birt í heild sinni í sérstökum kafla í ársreikningi þessum.

Skýrsla stjórnar, frh.:

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Stapi lífeyrissjóður telst til eininga tengdum almannahagsmunum, sbr. lög nr. 3/2006 um ársreikninga og getur því í skýrslu stjórnar upplýsinga sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif sjóðsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál í samræmi við gr. 66. d sömu laga. Jafnframt er gert grein fyrir stefnu sjóðsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum.

Viðskiptalíkan

Stapi lífeyrissjóður er lífeyrissjóður fyrir launamenn á almennum vinnumarkaði á svæðinu frá Hornafirði til Hrútafjarðar. Hjá sjóðnum starfa 20 starfsmenn á starfsstöðvum á Akureyri og í Neskaupstað. Sjóðurinn starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur til þess fullt starfsleyfi. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir. Þannig móttækur sjóðurinn iðgjöld sjóðfélaga, ávaxtar þau og greiðir út eftirlaun, örorku-, maka- og barnalífeyri.

Stefna í samfélagsmálum

Áhrif og ábyrgð sjóðsins í samfélagsmálum birtist í tveimur meginþáttum í starfsemi hans. Annars vegar er um að ræða ábyrgð sjóðsins á að greiða sjóðfélögum sínum lífeyri og hins vegar í fjárfestingastarfsemi hans. Hlutverki sínu við að greiða sjóðfélögum lífeyri sinnir sjóðurinn skv. samþykktum sjóðsins, siðareglum og öðrum skjalfestum reglum sjóðsins. Í tilviki fjárfestingarstarfsemi sjóðsins tilgreinir árlega fjárfestingarstefna sjóðsins markmið og afmarkanir fjárfestingarstefnu. Auk þess fjallar fjárfestingarstefna sjóðsins um siðferðisleg viðmið við fjárfestingar sjóðsins. Þá starfar sjóðurinn samkvæmt Leiðbeiningum og stefnumiði um stjórnarhætti, fyrirsvar og félagslega ábyrgar fjárfestingar sem tilgreina viðmið og væntingar sjóðsins til fyrirtækja í eignsafni hans og eignastýranda.

Stapi lífeyrissjóður var stofnaðili að IcelandSIF sem er sjálfstæður umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Tilgangur IcelandSIF er að efla þekkingu og umræðu fjárfesta á aðferðafræði sjálfbærra og ábyrgra fjárfestinga.

Á árinu 2020 undirritaði sjóðurinn undir "Viljayfirlýsingu um fjárfestingar í þágu sjálfbærrar uppbyggingar" ásamt ríkisstjórn Íslands, bönkum, sparisjóðum, innlánsstofnunum, váttryggingafélögum, öðrum lífeyrissjóðum og fjárfestingarsjóðum. Með undirrituninni skuldbindur Stapi sig til að taka tillit til alþjóðlegra skuldbindinga Íslands og þeirra viðmiða sem íslensk stjórnvöld hafa sett sér. Þá skuldbindur sjóðurinn sig skv. viljayfirlýsingu sinni til að birta stefnu sína um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar og veita upplýsingar um leiðir sínar í þessum málum.

Sjóðurinn er ekki aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (e. UN Principles for Responsible Investments) en notar m.a. slíkar reglur til að meta hegðun fyrirtækja sem sjóðurinn fjárfestir í m.t.t. samfélagslegra þátta. Í fjárfestingarstefnu sjóðsins vegna ársins 2021 er umfjöllun um siðferðisleg viðmið í fjárfestingum sjóðsins.

Stefna í starfsmannamálum

Stjórn Stapa hefur samþykkt starfsmannastefnu fyrir sjóðinn. Þar kemur fram að Stapi leggi áherslu á starfsánægju, gott starfsumhverfi, markvissa fræðslu og þjálfun. Stefnan tiltekur einnig að starfsmenn sjóðsins eru metnir að verðleikum, óháð kynferði, aldri, þjóðerni eða trú. Það er markmið sjóðsins að allir starfsmenn njóti sömu virðingar og hafi jöfn tækifæri til starfa, launa, umbunar, starfsþjálfunar og aðstöðu. Sjóðurinn hefur sett sérstaka stefnu og áætlun gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundnu áreiti, ofbeldi og annarri ótilhlýðlegri háttsemi.

Stapi leitast við að hafa starfsumhverfi, tæki og aðbúnað með bestum hætti á hverjum tíma og tryggja öryggi starfsfólks í vinnu. Sjóðurinn metur reglulega þörf á endurnýjun búnaðar og aðstöðu starfsfólks. Stefna Stapa er að stuðla að heilsusamlegu líferni starfsfólks, bæði andlegu og líkamlegu og styrkir starfsfólk til líkamsræktar með fjárframlagi.

Einn starfsmaður lét af störfum hjá rekstraraðila sjóðsins á árinu og nýr starfsmaður bættist í hópinn.

Stefna í umhverfismálum

Sjóðurinn hefur tekið í notkun miðlæga aðgangsstýrða prentlausn með það að markmiði að draga úr pappírnotkun sjóðsins. Þá miðar sjóðurinn að því að koma raftækjum sem ekki eru lengur í notkun sjóðsins í endurnýtingu eða endurvinnslu. Lögð er áhersla á að lágmarka og flokka úrgang sem fellur til í starfsemi sjóðsins.

Það er stefna sjóðsins að skjalaumsýsla hans færist í auknum mæli í rafrænt form til að auka öryggi upplýsingaeigna og draga úr pappírnotkun.

Sem fjárfestir ætlast sjóðurinn til að fyrirtæki sem sjóðurinn á eignarhlut í fari að lögum og reglum um umhverfismál og geri sér grein fyrir, stýri og eftir föngum dragi úr þeim áhrifum sem viðkomandi starfsemi hefur á umhverfið.

Stefna í mannréttindamálum

Stefna sjóðsins í mannréttindamálum er að allar manneskjur fái notið mannréttinda án tillits til kynferðis, kynhneigð, litarháttar, þjóðerni, trúarskoðunum, búsetu og efnahag. Stjórn og starfsmenn leggja áherslu á jafnræði við afgreiðslu mála og að mismuna ekki.

Sem fjárfestir ætlast sjóðurinn til þess að fyrirtæki sem sjóðurinn á eignahlut í grípi til ráðstafana til að tryggja að starfsemi þeirra eða viðskipti brjóti ekki í bága við alþjóðlega viðurkenndar reglur um mannréttindi og að þau stundi ekki viðskipti við aðila sem stunda mannréttindabrot. Þá ætlast sjóðurinn til að félög í eignasafni hans móti sér stefnu í mannréttindamálum, miðli henni og veiti leiðbeiningar til starfsmanna sinna, samstarfsaðila og birgja ef félagið er með starfsemi eða viðskipti í löndum þar sem mannréttindi eru ekki virt að mati viðurkenndra alþjóðastofnana.

Varnir gegn spillingar- og mútumálum

Í því skyni að stuðla að góðum stjórnarháttum og sporna við spillingar- og mútumálum í tengslum við starfsemi sjóðsins er m.a. byggt á eftirfarandi:

* Siðareglur

* Starfsreglur stjórnar

* Stefna og reglur um varnir gegn peningþvætti auk áreiðanleika- og úrtakskananna

* Verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna með fjármálagjörninga

Stjórn sjóðsins hefur skipað ábyrgðarmann varna gegn peningþvætti og regluvörð sem ásamt áhættustjóra sinnir m.a. eftirliti með spillingaráhættu og hlítungu við framangreind skjöl.

Stapi hefur ekki skilgreint ófjárhagslega lykilmælikvarða en stefnir á árinu 2021 að kanna fýsileika þess að taka upp slíka mælikvarða.

Stjórn og framkvæmdastjóri Stapa lífeyrissjóðs staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2020 með undirritun sinni.

Akureyri, 30. mars 2021

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2020

	Skýr.	2020	2019
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		3.488.742	3.295.740
Iðgjöld launagreiðenda		9.426.520	9.276.608
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(123.709)	(100.045)
		<u>12.791.553</u>	<u>12.472.303</u>
Sérstök aukaframlög	3	599.054	614.699
		<u>13.390.607</u>	<u>13.087.002</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	7.417.696	6.583.981
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		77.389	78.753
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	6.458	4.401
Eftirlaun frá Tryggingastofnun		(948)	(1.005)
		<u>7.500.595</u>	<u>6.666.131</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	25.379.933	19.249.834
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	8.532.477	9.914.959
Hreinar tekjur af afleiðusamningum		45.200	0
Hreinar tekjur af fjárfestingum í íbúðarhúsnæði		(887)	(760)
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		32.669	45.211
Vaxtatekjur af handbæru fé		400.711	215.459
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		41.100	77.117
Ýmsar fjárfestingartekjur		6.692	31.340
Fjárfestingargjöld	8	(128.293)	(98.817)
		<u>34.309.601</u>	<u>29.434.342</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	464.735	428.662
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		<u>39.734.878</u>	<u>35.426.552</u>
Hrein eign í ársbyrjun		256.133.222	220.706.669
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>295.868.101</u></u>	<u><u>256.133.222</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

	Skýr.	2020	2019
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	158.534.455	121.710.528
Skuldabréf	11	131.251.378	127.804.622
Afleiðusamningar		45.200	0
Bundnar bankainnstæður		496.344	806.862
		<u>290.327.377</u>	<u>250.322.011</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		1.352.585	1.351.675
Aðrar kröfur		65.359	31.856
		<u>1.417.944</u>	<u>1.383.531</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	13	282.614	289.884
Handbært fé		<u>3.967.420</u>	<u>4.457.132</u>
Eignir samtals		<u>295.995.354</u>	<u>256.452.559</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir		127.255	319.338
Skuldir samtals		<u>127.255</u>	<u>319.338</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>295.868.101</u>	<u>256.133.222</u>
Skuldbindingar utan efnahags	15		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2020

	2020	2019
Inngreiðslur		
Iðgjöld	13.389.697	12.488.862
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	70.604	159.497
Aðrar inngreiðslur	60.939	614.699
	<u>13.521.240</u>	<u>13.263.058</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	7.500.595	6.666.131
Rekstrarkostnaður	456.251	424.426
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	1.213	113.200
Aðrar útgreiðslur	414.818	28.464
	<u>8.372.878</u>	<u>7.232.220</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>5.148.363</u>	<u>6.030.838</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	349.143	815.827
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(45.357.446)	(33.112.587)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	33.557.031	29.030.400
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	12.938.420	14.866.594
Keypt skuldabréf	(32.082.403)	(24.304.105)
Seld skuldabréf	24.243.674	7.961.414
Endurgreidd bundin innlán	343.185	212.756
Keypt íbúðarhúsnæði	0	(34.500)
Selt íbúðarhúsnæði	0	62.400
Innborgaðar tekjur vegna reksturs íbúðarhúsnæðis	0	3.186
Gjöld vegna reksturs íbúðarhúsnæðis	(887)	(3.947)
	<u>(6.009.282)</u>	<u>(4.502.561)</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	<u>(860.919)</u>	<u>1.528.277</u>
Gengismunur af handbæru fé	<u>371.207</u>	<u>133.079</u>
Handbært fé í ársbyrjun	<u>4.457.132</u>	<u>2.795.776</u>
Handbært fé í lok árs	<u><u>3.967.420</u></u>	<u><u>4.457.133</u></u>

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2020

Tryggingadeild

	Skýr.	2020	2019
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		3.287.293	3.118.927
Iðgjöld launagreiðenda		9.180.894	9.042.821
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(13.699)	(9.213)
		<u>12.454.488</u>	<u>12.152.536</u>
Sérstök aukaframlög	3	599.054	614.699
		<u>13.053.541</u>	<u>12.767.235</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	7.140.064	6.408.465
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		77.389	78.753
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	6.458	4.401
Eftirlaun frá Tryggingastofnun		(948)	(1.005)
		<u>7.222.963</u>	<u>6.490.615</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	24.702.586	18.558.283
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	8.344.494	9.710.548
Hreinar tekjur af afleiðusamningum		45.200	0
Hreinar tekjur af fjárfestingum í íbúðarhúsnæði		(887)	(760)
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		32.669	45.211
Vaxtatekjur af handbæru fé		381.554	196.789
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		40.520	75.820
Ýmsar fjárfestingartekjur		6.692	31.340
Fjárfestingargjöld	8	(128.349)	(98.813)
		<u>33.424.479</u>	<u>28.518.416</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	430.367	397.833
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		38.824.691	34.397.203
Hrein eign í ársbyrjun		249.520.505	215.123.300
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>288.345.196</u></u>	<u><u>249.520.505</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

Tryggingadeild

	Skýr.	2020	2019
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	154.569.550	118.376.882
Skuldabréf	11	128.347.714	125.152.416
Afleiðusamningar		45.200	0
Bundnar bankainnstæður		496.344	806.862
		<u>283.458.808</u>	<u>244.336.159</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		1.286.509	1.305.619
Aðrar kröfur		65.359	31.856
		<u>1.351.867</u>	<u>1.337.475</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	13	282.614	289.884
Handbært fé		<u>3.318.278</u>	<u>3.876.324</u>
Eignir samtals		<u>288.411.567</u>	<u>249.839.842</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir		66.372	319.338
Skuldir samtals		<u>66.372</u>	<u>319.338</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>288.345.196</u>	<u>249.520.505</u>
Skuldbindingar utan efnahags	15		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2020

Tryggingadeild

	Skýr.	2020	2019
Inngreiðslur			
Iðgjöld		13.072.652	12.783.675
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		50.867	139.529
		<u>13.123.519</u>	<u>12.923.205</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		7.222.963	6.490.615
Rekstrarkostnaður		421.884	393.598
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		1.213	113.200
Aðrar útgreiðslur		414.818	28.460
		<u>8.060.878</u>	<u>7.025.873</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>5.062.641</u>	<u>5.897.332</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		336.326	794.607
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(44.320.263)	(32.354.696)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		32.486.578	28.176.212
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		12.775.444	14.654.959
Keypt skuldabréf		(31.284.692)	(23.878.673)
Seld skuldabréf		23.672.415	7.961.414
Endurgreidd bundin innlán		343.185	212.756
Keypt íbúðarhúsnæði		0	(34.500)
Selt íbúðarhúsnæði		0	62.400
Innborgaðar tekjur vegna reksturs íbúðarhúsnæðis		0	3.186
Gjöld vegna reksturs íbúðarhúsnæðis		(887)	(3.947)
		<u>(5.991.894)</u>	<u>(4.406.280)</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		<u>(929.253)</u>	<u>1.491.052</u>
Gengismunur af handbæru fé		<u>371.207</u>	<u>133.079</u>
Handbært fé í ársbyrjun		<u>3.876.324</u>	<u>2.252.193</u>
Handbært fé í lok árs		<u><u>3.318.278</u></u>	<u><u>3.876.324</u></u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31.12.2020

Tryggingafræðileg staða 2020

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	288.345.194	0	288.345.194
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	(17.953.139)	0	(17.953.139)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa...	(6.769.656)	0	(6.769.656)
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar.....	(4.079.484)	(6.071.630)	(10.151.114)
Núvirði framtíðariðgjalda.....	0	195.959.258	195.959.258
Eignir samtals.....	<u>259.542.915</u>	<u>189.887.628</u>	<u>449.430.543</u>

Skuldbindingar

Eftirlaun.....	213.080.257	145.668.679	358.748.936
Örorkulífeyrir.....	32.958.395	32.388.813	65.347.207
Makalífeyrir.....	10.547.002	6.662.385	17.209.387
Barnalífeyrir.....	195.766	1.497.117	1.692.882
Skuldbindingar samtals.....	<u>256.781.419</u>	<u>186.216.993</u>	<u>442.998.413</u>

Eignir umfram skuldbindingar..... 2.761.496 3.670.635 6.432.131

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok..... 1,08% 1,97% 1,45%

Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun..... -0,07% -0,78% -0,39%

Tryggingafræðileg staða 2019

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	249.520.503	0	249.520.503
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	(13.641.200)	0	(13.641.200)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa...	(2.614.937)	0	(2.614.937)
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar.....	(3.709.226)	(6.210.765)	(9.919.991)
Núvirði framtíðariðgjalda.....	0	194.687.166	194.687.166
Eignir samtals.....	<u>229.555.139</u>	<u>188.476.401</u>	<u>418.031.541</u>

Skuldbindingar

Eftirlaun.....	190.907.145	147.694.607	338.601.752
Örorkulífeyrir.....	29.262.076	33.414.929	62.677.005
Makalífeyrir.....	9.352.571	6.826.112	16.178.683
Barnalífeyrir.....	194.138	2.015.795	2.209.934
Skuldbindingar samtals.....	<u>229.715.930</u>	<u>189.951.443</u>	<u>419.667.373</u>

Skuldbindingar umfram eignir..... (160.791) (1.475.041) (1.635.832)

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok..... -0,07% -0,78% -0,39%

Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun..... -0,18% -3,63% -1,79%

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2020

Séreignardeild

	Skýr.	2020	2019
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		201.449	176.813
Iðgjöld launagreiðenda		132.487	124.676
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(96.822)	(77.306)
		<u>237.114</u>	<u>224.182</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	<u>276.004</u>	<u>174.313</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	652.880	684.016
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	181.553	201.310
Vaxtatekjur af handbæru fé		19.116	18.503
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		449	1.209
Fjárfestingargjöld	8	15	(4)
		<u>854.013</u>	<u>905.035</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	<u>33.223</u>	<u>30.213</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris			
Hrein eign í ársbyrjun		781.901	924.691
		6.422.372	5.497.680
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>7.204.273</u></u>	<u><u>6.422.372</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

Séreignardeild

	Skýr.	2020	2019
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	3.845.428	3.277.438
Skuldabréf	11	2.725.761	2.542.504
		<u>6.571.189</u>	<u>5.819.942</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		<u>49.313</u>	<u>29.694</u>
Handbært fé		<u>644.654</u>	<u>572.736</u>
Eignir samtals		<u>7.265.157</u>	<u>6.422.372</u>
Skuldir			
Aðrar skuldir		<u>60.883</u>	<u>0</u>
Skuldir samtals		<u>60.883</u>	<u>0</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>7.204.273</u>	<u>6.422.372</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2020

Séreignardeild

	Skýr.	2020	2019
Inngreiðslur			
Iðgjöld		217.495	226.228
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		19.565	19.712
Aðrar inngreiðslur		60.899	0
		<u>297.959</u>	<u>245.941</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		276.004	174.313
Rekstrarkostnaður		33.223	30.213
Aðrar útgreiðslur		0	4
		<u>309.226</u>	<u>204.529</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>(11.267)</u>	<u>41.411</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		12.675	21.186
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(988.237)	(728.195)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		1.060.452	842.519
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		153.479	207.834
Keypt skuldabréf		(726.442)	(352.252)
Seld skuldabréf		571.259	0
		<u>83.186</u>	<u>(8.907)</u>
Hækkun á handbæru fé		71.919	32.504
Handbært fé í ársbyrjun		572.736	540.232
Handbært fé í lok árs		<u>644.654</u>	<u>572.736</u>

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2020

Tilgreind séreignardeild

	2020	2019
Iðgjöld		
Iðgjöld launagreiðenda	113.139	109.111
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(13.188)	(13.527)
	<u>99.951</u>	<u>95.585</u>
Lífeyrir		
Heildarfjárhæð lífeyris	<u>1.628</u>	<u>1.203</u>
Hreinar fjárfestingartekjur		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum 6	24.467	7.535
Hreinar tekjur af skuldabréfum 7	6.430	3.101
Vaxtatekjur af handbæru fé	40	167
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	131	89
Fjárfestingargjöld	40	0
	<u>31.108</u>	<u>10.891</u>
Rekstrarkostnaður		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður 9	<u>1.145</u>	<u>615</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	128.286	104.657
Hrein eign í ársbyrjun	190.345	85.687
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u><u>318.631</u></u>	<u><u>190.345</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

Tilgreind séreignardeild

		2020	2019
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	119.478	56.208
Skuldabréf	11	177.902	109.701
		<u>297.380</u>	<u>165.910</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		<u>16.763</u>	<u>16.363</u>
Handbært fé		<u>4.488</u>	<u>8.072</u>
Eignir samtals		<u>318.631</u>	<u>190.345</u>
Skuldir samtals		<u>0</u>	<u>0</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u><u>318.631</u></u>	<u><u>190.345</u></u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2020

Tilgreind séreignardeild

	Skýr.	2020	2019
Inngreiðslur			
Iðgjöld		99.550	93.658
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		171	255
Aðrar inngreiðslur		40	0
		<u>99.762</u>	<u>93.913</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		1.628	1.203
Rekstrarkostnaður		1.145	615
		<u>2.773</u>	<u>1.818</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>96.989</u>	<u>92.095</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		142	33
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(48.946)	(29.697)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		10.001	11.669
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		9.498	3.801
Keypt skuldabréf		(71.269)	(73.180)
		<u>(100.574)</u>	<u>(87.373)</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		<u>(3.585)</u>	<u>4.721</u>
Handbært fé í ársbyrjun		<u>8.072</u>	<u>3.351</u>
Handbært fé í lok árs		<u><u>4.488</u></u>	<u><u>8.072</u></u>

1. Starfsemi

Hlutverk Stapa lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum í samþykktum sjóðsins. Sjóðurinn er lífeyrissjóður fyrir launafólk sem á aðild að almennum stéttarfélögum á Norður- og Austurlandi og nær starfsvæði sjóðsins frá Hrótafirði í vestri að Hornafirði í austri.

Sjóðurinn starfar samkvæmt samþykktum sem staðfestar eru af fjármálaráðuneytinu í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Í undantekningar tilfellum er vikið frá framsetningarformi samkvæmt viðauka 1 í reglunum, þegar fjárhæðir undirliða teljast óverulegar og eru þær þá felldar inn í aðra undirliði. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum sjóðsins.

Gjaldmiðlar og vísitölur

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2020	2019	31.12.2020	31.12.2019
Evra (EUR).....	154,52	137,30	156,10	135,45
Bandaríkjadalur (USD).....	135,27	122,65	127,21	120,81
Sterlingspund (GBP).....	173,59	156,49	173,55	159,03
Sænsk króna (SEK).....	14,75	12,97	15,57	12,96
Norsk króna (NOK).....	14,42	13,94	14,93	13,73
Dönsk króna (DKK).....	20,73	18,39	20,98	18,13

Fjárhæðir

Fjárhæðir í reikningunum eru sýndar í þúsundum króna.

Áhættustjórnun

Lífeyrissjóðurinn hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttað. Sjóðurinn hefur ekki gert afleiðusamninga í þeim tilgangi að verja áhættu í starfsemi hans, hvorki fjárhagslega áhættu eða lýðfræðilega. Stapi tók þátt í hlutafjárútbóði Icelandair Group á árinu og eignaðist þá áskriftarréttindi að hlutfé í félaginu samhliða kaupum á hlutfé. Áskriftarréttindin eru skráð í kauphöll á Íslandi og eru bókfærð á markaðsvirði.

Áhættureikningsskilum eru ekki beitt og afleiðuviðskipti ekki stundið, önnur en þau sem greinir frá hér að ofan. Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir né aðrir afleiðusamningar eru gerðir.

Gangvirðismat

Þessi skýring veitir upplýsingar um hvernig sjóðurinn ákvarðar gangvirði hinna ýmsu fjáreigna sinna.

Matsaðferðunum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: gangvirðismatið byggir á uppgefnu verði á virkum markaði.

Stig 2: gangvirðismatið byggir ekki á uppgefnu verði á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina, annað hvort beint (t.d. nýlegt viðskiptaverð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum fjármálagerna með sambærilegan líftíma á virkum markaði), eða öðrum mikilvægum markaðsupplýsingum s.s. gengi frá rekstraraðila sjóðs, innra virði félags eða verðmati viðurkennds matsaðila.

Stig 3: gangvirðismatið byggir á kostnaðarverði eða lægra verði hafi sjóðurinn upplýsingar sem benda til þess eða á afskrifuðu kostnaðarvirði þar sem tekið er tillit til kaupávöxtunarkröfu, áfallinna vaxta, verðbóta og gengisbreytinga gjaldmiðla eftir því sem við á.

2. Grundvöllur reikningsskilanna (framhald)

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilagreinum sem berast sjóðnum. Iðgjöld eru flokkuð eftir því hvort þau eru greidd af sjóðfélögum sjálfum eða eru mótframlag launagreiðanda. Jafnframt eru ógreidd iðgjöld áætluð í lok árs og er áætluin byggð á skilum iðgjalda á undanföllum árum. Ógreidd iðgjöld í lok árs eru eignfærð í efnahagsreikningi sem kröfur á launagreiðendur.

Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er greitt til jöfnunar á örorkubyrði á milli lífeyrissjóða og færast sem sérstök aukaframlög meðal iðgjalda.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur sjóðsins til sjóðfélaga og skiptast þær í eftirlaun, makalífeyri, örorkulífeyri og barnalífeyri en á móti eru þar greiðslur frá Umsjónarnefni eftirlauna. Annar kostnaður sem færður er með lífeyriskostnaði er framlag í Virk starfsendurhæfingarsjóð og beinn kostnaður sem fellur til vegna örorkulífeyrisúrskurða.

Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins skiptast í eignarhluta í félögum og sjóðum, skuldabréf, bundnar bankainnstæður, afleiður og aðrar fjárfestingar. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestinga eru eftirfarandi:

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf og eru þau metin á gangvirði. Gangvirðismatið er þrepaskipt sbr. upplýsingar hér að framan.

Skuldabréf eru framseljanleg skuldabréf og önnur skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru færð á gangvirði í árslok nema ef um er að ræða skuldabréf sem haldið er til gjalddaga og útlán til sjóðfélaga, slík skuldabréf eru færð á upphaflegri kaupkröfu í efnahagsreikningi. Sjóðurinn hefur ekki flokkað nein skuldabréf með þeim hætti að þeim skuli haldið til gjalddaga. Gangvirðismat er þrepaskipt sbr. upplýsingar hér að framan.

Afleiðusamnings eign sjóðsins er tengd hlutafjárútbóði Icelandair Group hf. þar sem sjóðurinn eignaðist áskriftarréttindi að hlutum í félaginu samhliða þátttöku í útböðinu. Áskriftarréttindin veita sjóðnum heimild til að kaupa 20 millj. hluti á genginu 1,13 í ágúst 2021, 20 millj. hluti á genginu 1,22 í febrúar 2022 og 20 millj. hluti á genginu 1,30 í ágúst 2022. Eign sjóðsins er metin á markaðsvirði en áskriftarréttindin eru skráð á Aðallista Nasdaq Iceland.

Bundnar bankainnstæður eru innlán í bönkum og sparissjóðum sem bundin eru til lengri tíma en 3 mánaða.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á afskrifuðu kostnaðarverði.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

3. Sérstök aukaframlög

	2020	2019
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði.....	599.054	614.699

4. Heildarfjárhæð lífeyris

Lífeyrisgreiðslur úr tryggingadeild.....	5.091.053	4.540.137
Örorkulífeyrir.....	1.736.216	1.566.341
Makalífeyrir.....	264.381	254.474
Barnalífeyrir.....	48.415	47.513
	<u>7.140.064</u>	<u>6.408.465</u>
Lífeyrisgreiðslur úr séreignardeild.....	273.999	172.306
Örorkulífeyrir.....	2.005	2.006
Lífeyrisgreiðslur úr tilgreindri séreignardeild.....	1.628	1.203
	<u>7.417.696</u>	<u>6.583.981</u>

5. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

Úrskurðarkostnaður tryggingalækna, vottorð ofl.....	6.458	4.401
---	-------	-------

6. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

	2020	2019
Arðgreiðslur	366.320	810.610
Hagnaður af sölu eignarhluta	2.106.620	6.136.243
Breytingar á gangvirði	22.906.993	12.302.981
	<u>25.379.933</u>	<u>19.249.834</u>
Áhrif gjaldmiðla færð meðal tekna af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5.310.202	2.475.433
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast þannig á deildir:		
Tryggingadeild	24.702.586	18.558.283
Séreignardeild	652.880	684.016
Tilgreind séreignardeild	24.467	7.535
Afkoma 20 stærstu fjárfestinga greinist þannig: *)		
Arion banki hf.	578.838	625.441
BlackRock Developed World Index Fund	3.358.943	4.288.385
Eimskipafélag Íslands hf.	671.229	(248.219)
Festi hf.	988.631	247.771
BlackRock Global Funds - Fixed Income Global Opportunities Fund X2 USD	525.829	219.360
Hagar hf.	1.028.340	18.105
Marel hf.	1.988.959	3.456.447
Nordea 1 - Alpha 15MA - BI EUR	429.113	40.059
Pimco Income "I"	230.670	408.429
PIMCO Dynamic Multi-Asset Fund	152.279	0
Reginn hf.	102.590	141.978
Reitir fasteignafélag hf.	16.863	132.998
Schroder International Selection Fund, Emerging Markets	1.283.395	972.557
Síminn hf.	1.104.297	760.352
State Street World Index Equity Fund	2.270.838	3.195.642
Storebrand Global ESG Plus B4	183.746	4.387
Vescore Global Risk Diversification (var áður Vontobel Fund II SICAV Vescore)	135.408	325.724
Vanguard - Global Stock Index	449.829	395.311
Vontobel Fund - Global Equity	1.382.502	1.060.240
Warburg Pincus Private Equity XII	449.968	243.021
Afkoma 20 stærstu fjárfestinga alls	<u>17.332.269</u>	<u>16.287.986</u>

*) Afkoman er samanlagður söluhagnaður, arður og óinnleyst breyting á gangvirði

7. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Tekjur flokkaðar eftir verðmatsaðferðum:

Skuldabréf á gangvirði - stig 1	6.601.010	8.608.380
Skuldabréf á gangvirði - stig 2	1.689.596	757.340
Skuldabréf á gangvirði - stig 3	241.871	549.239
	<u>8.532.477</u>	<u>9.914.959</u>
Áhrif gjaldmiðla færð meðal hreinna tekna af skuldabréfum	10.423	45.856
Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig á deildir:		
Tryggingadeild	8.344.494	10.197.912
Séreignardeild	181.553	201.310
Tilgreind séreignardeild	6.430	3.101

7. Hreinar tekjur af skuldabréfum framhald

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirðisstig		
	1 og 2	3	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.584.275	0	4.584.275
Skuldabréf sveitarfélaga	692.341	0	692.341
Skuldabréf lánastofnana	1.635.458	0	1.635.458
Skuldabréf fyrirtækja	1.378.531	(281.903)	1.096.628
Veðlán sjóðfélaga	0	523.774	523.774
	<u>8.290.606</u>	<u>241.871</u>	<u>8.532.477</u>

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirðisstig		
	1 og 2	3	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	6.664.315	0	6.664.315
Skuldabréf sveitarfélaga	628.571	0	628.571
Skuldabréf lánastofnana	1.359.764	0	1.359.764
Skuldabréf fyrirtækja	713.071	324.713	1.037.784
Veðlán sjóðfélaga	0	224.526	224.526
	<u>9.365.720</u>	<u>549.239</u>	<u>9.914.959</u>

	2020	2019
Niðurfærsla í ársbyrjun	545.114	57.750
Breyting á almennri niðurfærslu skuldabréfa fyrirtækja.....	1.077.215	467.399
Breyting á almennri niðurfærslu veðlána sjóðfélaga.....	(918)	19.965
	<u>1.621.411</u>	<u>545.114</u>

8. Fjárfestingargjöld

	2020	2019
Vörslu- og umsýslubóknun	125.049	95.710
Önnur fjárfestingargjöld	3.245	3.107
	<u>128.293</u>	<u>98.817</u>

Bein fjárfestingargjöld	Tryggingadeild	Varfærna			Samtals 2020	Samtals 2019
		Varfærna safnið	Áræðna safnið	tilgreinda safnið		
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0	0
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	(6.426)	0	0	0	(6.426)	0
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða	(746)	(192)	(681)	0	(1.619)	0
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	41.981	0	0	(76)	41.905	40.045
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	28.647	0	0	0	28.647	0
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta.....	31.784	331	900	123	33.138	26.623
Vörslubóknanir.....	37.630	251	606	35	38.522	37.582
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	24.019	0	0	0	24.019	19.358
Önnur fjárfestingargjöld.....	3.245	0	0	0	3.245	(1.274)
Bein fjárfestingargjöld samtals.....	<u>160.134</u>	<u>391</u>	<u>824</u>	<u>83</u>	<u>161.432</u>	<u>122.333</u>

Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld

Vegna innlendra verðbréfasjóða	11.283	48	119	25	11.474	4.820
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	14.810	815	2.334	277	18.235	31.522
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða	161.737	0	0	0	161.737	132.594
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	263.645	757	3.345	799	268.546	277.939
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	632.711	0	0	0	632.711	521.774
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta.....	0	0	0	0	0	0
Vörslubóknanir.....	0	0	0	0	0	0
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	0	0	0	0	0	0
Önnur fjárfestingargjöld.....	0	0	0	0	0	0
Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld samtals.....	<u>1.084.186</u>	<u>1.620</u>	<u>5.798</u>	<u>1.100</u>	<u>1.092.704</u>	<u>968.648</u>

Fjárfestingargjöld samtals

Vegna innlendra verðbréfasjóða	11.283	48	119	25	11.474	4.820
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	8.384	815	2.334	277	11.809	31.522
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða	160.991	(192)	(681)	0	160.119	132.594
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	305.626	757	3.345	723	310.451	317.983
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	661.358	0	0	0	661.358	521.774
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta.....	31.784	331	900	123	33.138	26.623
Vörslubóknanir.....	37.630	251	606	35	38.522	37.582
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	24.019	0	0	0	24.019	19.358
Önnur fjárfestingargjöld.....	3.245	0	0	0	3.245	(1.274)
Fjárfestingargjöld samtals.....	<u>1.244.320</u>	<u>2.011</u>	<u>6.622</u>	<u>1.183</u>	<u>1.254.136</u>	<u>1.090.981</u>

Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu

Vegna innlendra verðbréfasjóða	494.151	7.378	9.809	8.896	520.234	341.738
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	1.395.418	128.984	240.510	28.813	1.793.726	5.919.842
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða	12.023.693	0	0	0	12.023.693	11.445.147
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	63.084.781	314.903	1.307.228	39.652	64.746.564	55.763.034
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	23.299.740	0	0	0	23.299.740	16.479.113

Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign (%)

Vegna innlendra verðbréfasjóða	2,28%	0,65%	1,21%	0,28%	2,21%	1,41%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0,60%	0,63%	0,97%	0,96%	0,66%	0,53%
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða	1,34%	0,00%	0,00%	0,00%	1,34%	1,16%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0,48%	0,19%	0,22%	1,82%	0,48%	0,57%
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	2,84%	0,00%	0,00%	0,00%	2,84%	3,17%
Samtals af heildareignum.....	0,47%	0,12%	0,15%	0,51%	0,46%	0,46%

9. Rekstrarkostnaður**9.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:**

	2020	2019
Laun og launatengd gjöld.....	287.880	268.007
Tryggingastærðfræðingur	4.249	3.253
Endurskoðun	6.729	5.892
Innri endurskoðun.....	3.882	3.572
Lögfræðikostnaður.....	10.201	4.875
Fjármálaeftirlit.....	17.952	17.943
Tölvukostnaður.....	81.042	73.075
Annar kostnaður.....	52.799	52.045
	464.735	428.662

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sundurliðast þannig á deildir:

Tryggingadeild.....	430.367	397.833
Séreignardeild.....	33.223	30.213
Tilgreind séreignardeild.....	1.145	615

9.2 Laun og launatengd gjöld:

Laun starfsfólks.....	218.559	203.278
Laun stjórnar og endurskoðunarnefndar.....	14.891	13.930
Launatengd gjöld	54.430	50.799
	287.880	268.007
Stöðugildi að meðaltali.....	19,3	18,5

9.3 Laun stjórnarmanna, lykilstjórnenda og endurskoðunarnefndar:

Laun og önnur hlunnindi stjórnenda:

Framkvæmdastjóri.....	21.036	20.842
Skrifstofustjóri og staðgengill framkvæmdastjóra.....	13.953	13.714
Áhættustjóri.....	12.062	10.100
Fjárfestingastjóri.....	18.954	18.760
Forstöðumaður réttindasviðs.....	18.144	17.400
	84.149	80.816

Laun stjórnar:

Erla Jónsdóttir, formaður.....	2.442	2.146
Guðbjörg Særún Björnsdóttir.....	0	203
Heimir Þorleifur Kristinsson.....	57	101
Huld Aðalbjarnardóttir.....	860	2.265
Jónína Hermannsdóttir.....	684	0
Kristín Halldórsdóttir.....	1.328	1.261
Oddný María Gunnarsdóttir.....	1.328	752
Páll Snorrason, varamaður.....	0	54
Sigríður Dóra Sverrisdóttir, varamaður.....	541	208
Sverrir Mar Albertsson.....	1.328	1.261
Tryggvi Jóhannsson, varaformaður.....	1.670	1.261
Unnar Már Pétursson.....	1.328	1.261
Valdimar Halldórsson.....	1.328	1.261
	12.894	12.034

Laun endurskoðunarnefndar:

Halla Bergþóra Halldórsdóttir, formaður.....	998	948
Sverrir Mar Albertsson.....	257	0
Tryggvi Jóhannsson.....	242	474
Unnar Már Pétursson.....	499	474
	1.997	1.896

9.4 Þóknanir til ytri endurskoðenda sjóðsins:

Þóknun fyrir endurskoðun.....	6.235	5.788
Önnur þjónusta.....	494	104
	6.729	5.892

9. Rekstrarkostnaður framhald

9.5 Þóknar til innri endurskoðenda sjóðsins:

	2020	2019
Þóknun fyrir innri endurskoðun.....	3.882	3.572
	3.882	3.572

9.6 Þóknar til tryggingastærðfræðings sjóðsins:

Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu.....	2.253	2.540
Önnur þjónusta.....	1.996	713
	4.249	3.253

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	50.979.926	37.854.426
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum	8.266.694	6.427.646
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum	99.287.835	77.428.456
	158.534.455	121.710.528

Eignarhlutir í félögum og sjóðum sundurliðast þannig á deildir:

Tryggingadeild.....	154.569.550	118.376.882
Séreignardeild.....	3.845.428	3.277.438
Tilgreind séreignardeild.....	119.478	56.208

Eignarhlutar í innlendum félögum greinast þannig:

Skráð félög:	Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Arion banki hf.....	2,9%	3.974.319	4.796.177	2.752.439	2.962.858
ARIONs SDB.....	0,7%	970.809	1.126.138	714.674	764.389
Brim hf (var áður HB Grandi hf).....	0,0%	13.795	19.746	13.795	15.411
Eik fasteignafélag hf.....	4,7%	1.257.538	1.501.823	1.331.543	1.423.863
Eimskipafélag Íslands hf.....	5,1%	2.422.228	2.472.129	2.391.704	1.768.394
Festi hf.....	6,5%	2.587.090	3.744.916	2.147.889	2.412.442
Hagar hf.....	5,6%	2.995.671	3.998.107	2.527.857	2.507.473
Icelandair Group hf.....	0,7%	204.287	332.467	1.700.118	659.205
Iceland Seafood International hf.....	3,7%	884.657	1.242.410	329.023	342.128
Kvika banki hf.....	0,3%	87.976	103.800	0	0
Marel hf.....	1,4%	3.403.392	8.674.660	2.724.662	6.353.341
MAREL NA (Marel hf.).....	0,2%	875.281	1.183.269	1.033.211	1.109.336
Nýherji hf.....	5,4%	655.629	941.697	262.207	251.507
Reginn hf.....	4,9%	1.529.822	2.031.250	1.483.218	1.907.896
Reitir fasteignafélag hf.....	3,6%	2.306.118	2.003.970	2.408.582	2.036.941
Síminn hf.....	4,5%	1.475.268	3.175.929	1.561.331	2.281.236
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.....	3,8%	851.210	1.395.027	449.468	542.421
Skeljungur hf.....	3,4%	498.098	601.714	450.549	512.166
Sýn hf.....	4,9%	772.981	570.530	772.981	512.014
Tryggingamiðstöðin hf.....	4,4%	1.101.343	1.848.775	858.258	955.075
Vátryggingafélag Íslands hf.....	5,5%	1.119.290	1.493.294	802.230	819.818
		29.986.805	43.257.830	26.715.738	30.137.917

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum framhald

Óskráð félög:	Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Alda Credit Fund slhf.....	9,9%	150.000	199.200	150.000	187.950
Alda Credit Fund II slhf.....	13,6%	200.000	237.200	200.000	222.600
Alda Credit Fund III slhf.....	6,4%	206.892	206.892	0	0
AO Fjárfestingafélag slhf.....	-	0	0	2.612	3.064
Ásgarður hf.....	5,5%	6.250	10.313	6.250	20.938
Bakkastakkur slhf.....	14,8%	426.356	0	426.356	57.899
Blávarmi slhf.....	3,3%	476.154	475.799	476.154	476.154
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða hf.....	10,0%	745	5.948	745	5.598
Fí fasteignafélag slhf.....	7,6%	124.963	342.894	124.963	318.905
Frumtak 2 slhf.....	10,2%	499.213	534.790	473.325	497.271
Genís hf.....	5,6%	250.000	250.000	250.000	250.000
Horn III slhf.....	4,5%	424.167	282.919	424.167	275.284
Innviðir fjárfestingar slhf.....	14,6%	459.897	446.100	569.300	500.984
Íslensk verðbréf hf.....	5,0%	127.727	102.750	127.727	102.750
Jarðvarmi slhf.....	3,3%	657.237	880.293	796.062	1.165.905
Kaupþing banki ehf.....	0,0%	1.987	0	1.987	1.987
Kjölfesta slhf.....	17,6%	296.509	313.329	385.281	395.299
Loðnuvinnslan hf.....	1,7%	11.911	168.779	11.911	125.859
MF1 slhf.....	16,4%	518.505	641.244	690.171	756.320
Reiknistofa lífeyrissjóða hf.....	12,3%	28.418	18.360	24.444	24.815
S38 slhf.....	17,3%	500.000	507.865	500.000	493.073
SF V slhf.....	-	0	0	21.034	72.354
SF VI slhf.....	2,0%	133.482	99.281	124.832	87.019
SÍA II slhf.....	3,5%	84.852	107.815	84.852	152.342
SÍA III slhf.....	14,0%	800.902	882.353	716.222	741.625
Sparisjóður Austurlands hf.....	6,5%	44.038	60.573	44.038	51.822
TFII slhf.....	18,0%	445.106	566.175	330.300	347.476
T Plús hf.....	9,1%	2.000	12.200	2.000	11.834
Tækifæri hf.....	15,0%	108.169	337.144	108.169	337.514
Veðskuld II slhf.....	8,0%	316	30.598	316	30.598
Önnur félög.....	-	2.877	1.283	2.926	1.272
		<u>6.988.673</u>	<u>7.722.096</u>	<u>7.076.143</u>	<u>7.716.509</u>
Eignarhlutar í innlendum félögum alls.....		<u>36.975.478</u>	<u>50.979.926</u>	<u>33.791.881</u>	<u>37.854.426</u>
Hlutabréfaeign alls		<u>36.975.478</u>	<u>50.979.926</u>	<u>33.791.881</u>	<u>37.854.426</u>

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeildarskírteini greinast þannig:

Innlendir skuldabréfasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Gamma Iceland Fixed Income Fund.....	8,2%	488.493	1.510.312	488.493	1.150.908
Ív Ríkisskuldabréfasjóður.....	0,6%	18.777	21.852	127.626	127.626
JR Veðskuldabréf.....	11,5%	700.000	759.824	420.000	438.217
Landsbréf Veðskuldabréfasjóður.....	15,4%	57.963	94.150	57.963	87.379
MF 2 Skuldabréfasjóður.....	16,3%	171.265	171.265	0	0
Ríkisskuldabréfasjóður MP.....	-	0	0	99.279	99.279
Stefnir - Ríkisverðbréfasjóður langur.....	-	0	0	24.477	24.477
Veðskuldabréfasjóður ÍV.....	12,4%	100.000	155.469	100.000	146.250
Veðskuldabréfasjóður ST1.....	7,8%	437.717	562.683	437.717	529.177
Veðskuldabréfasjóður ÍV - VIV II.....	19,9%	599.607	625.732	399.738	403.433
Virðing veðskuldabréfasjóður.....	10,0%	97	60	97	60
Hlutdeildarskírteini í innlendum skuldabréfasjóðum alls.....		2.573.919	3.901.347	2.155.390	3.006.806

Innlendir hlutabréfasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Akta Stokkur.....	16,2%	226.500	364.394	200.000	209.818
Arev NII slhf.....	15,2%	101.680	2.034	101.680	2.034
Auður I fagfjárfestingsjóður slf.....	6,3%	50.332	42.643	56.329	43.868
Brú II Venture Capital Fund.....	5,6%	327.108	0	327.108	18.515
Frumtak slhf.....	3,7%	69.302	104.808	76.263	101.318
Ív Alþjóðlegur hlutabréfasjóður.....	19,9%	126.659	229.844	136.134	188.067
Ív Erlent hlutabréfasafn.....	14,1%	477.600	612.555	15.349	15.349
Ív Hlutabréfavísitölusjóður.....	16,1%	60.100	82.313	83.073	84.042
Ív Stokkur.....	12,2%	178.252	265.210	142.602	162.826
Júpíter - Innlend hlutabréf.....	7,6%	301.844	400.096	564.589	593.419
Júpíter - Hlutabréfavísitölusjóður.....	1,5%	2.276	3.126	4.716	4.716
Katla Fund.....	4,0%	827.575	1.219.990	813.075	1.022.431
Stefnir ÍS 15.....	4,1%	805.965	949.489	480.965	519.256
IS Úrvalsvisitölusjóður.....	1,7%	13.400	13.400	0	0
Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasjóðum alls.....		3.568.594	4.289.903	3.001.884	2.965.659

Innlendir skammtímasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Ív Skammtímasjóður.....	0,9%	74.119	74.891	398.168	402.164
Stefnir Lausafjársgjóður.....	0,0%	500	552	500	543
Júpíter Lausafjársgjóður.....	0,0%	0	0	50.000	52.475
Hlutdeildarskírteini í innlendum skammtímasjóðum alls.....		74.619	75.443	448.668	455.182
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum alls.....		6.217.132	8.266.694	5.605.943	6.427.646

Erlend hlutdeildarskírteini greinast þannig:

	31.12.2020	31.12.2019
Fasteignasjóðir.....	3.236.091	2.365.421
Framtakssjóðir.....	21.691.214	15.278.557
Hlutabréfasjóðir.....	52.086.030	38.479.952
Hrávörusjóðir.....	1.381.111	0
Innvíðasjóðir.....	1.082.496	476.829
Marksjóðir.....	11.608.843	5.326.985
Skammtímasjóðir.....	32.689	4.019.852
Skuldabréfasjóðir.....	8.169.361	11.480.860
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum alls.....	99.287.835	77.428.456

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019		
	Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð	
Hlutdeildarskírteini í óskráðum erlendum sjóðum með eignarhlut stærri en 2%					
Advent International GPE IX.....	2,9%	581.330	675.046	171.755	166.718
Adveq Technology VIII L.P.....	5,0%	25.099	753.517	358.317	532.276
AlpInvest Co-Investment Fund VII.....	2,4%	867.164	1.050.598	675.345	749.462
Alþjóða fasteignasjóðurinn.....	3,3%	30.790	20.441	43.274	25.300
BlackRock Private Opportunities Fund IV.....	3,0%	510.244	530.724	264.704	259.690
International Private Equity Fund II L.P.....	5,5%	21.722	34.306	21.722	26.175
LEM Multifamily Fund V, LP.....	2,1%	432.985	451.030	80.834	78.527
Pantheon Global Secondary.....	2,5%	879.769	1.050.227	0	0
Partners Group Emerging Markets 2007, L.P.....	2,5%	166.834	194.596	227.537	283.303
Partners Group Infrastruct.....	2,3%	40.315	22.149	0	0
Paul Capital Partners.....	2,6%	3.567	41.276	3.567	21.107
Vesey Street Fund III.....	2,4%	23.284	25.626	31.101	36.084
Hlutdeildarskírteini í óskráðum erlendum sjóðum með eignarhlut stærri en 2% alls.....		3.583.102	4.849.534	1.878.155	2.178.642

Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019		
	Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð	
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum, 20 stærstu:					
Advent International GPE V.....	1,0%	1.074.630	1.859.031	994.260	1.315.257
BlackRock Global Funds - Fixed Income Global Opportunities Fund X2 USD.....	0,3%	3.478.212	3.451.799	3.875.618	4.068.463
BGF Global Allocation Fund Class I2 USD.....	0,1%	1.556.310	1.734.376	0	0
BlackRock Developed World Index Fund.....	1,2%	10.782.362	18.626.990	10.116.337	14.384.221
BlueBay Total Return Credit.....	1,6%	1.144.335	1.190.825	1.260.806	1.253.399
Bridgepoint Europe V B1 LP.....	0,2%	819.948	1.240.208	706.099	1.010.433
Fidelity Emerging Markets.....	0,2%	937.684	1.371.841	689.024	774.168
KKR Americas Fund XII.....	0,1%	730.223	1.092.843	543.480	626.679
Nordea 1 - Alpha 10MA "HBI" (USDHDG) Acc.....	0,4%	1.598.596	1.697.915	61.635	59.925
Nordea 1 - Alpha 15MA - BI EUR.....	0,6%	2.455.469	2.798.970	1.745.548	1.785.607
Pimco Dynamic Multi Asset Fund "I" (EUR).....	0,3%	1.768.422	1.920.702	0	0
Pimco Income Fund "I".....	0,0%	1.975.590	1.952.679	3.481.752	3.865.551
Schroder International Selection Fund Emerging Markets.....	0,8%	4.089.042	6.160.974	2.929.818	3.858.663
State Street World Index Equity Fund.....	1,8%	7.192.843	12.632.016	7.067.381	10.197.937
Storebrand Global Indeks B4.....	1,4%	1.760.307	1.948.133	120.670	125.057
UBS ETF(CH) GOLD (USD).....	0,5%	1.460.915	1.381.111	0	0
Vanguard - Global Stock Index.....	0,2%	1.774.462	2.326.117	2.101.244	2.492.927
Vescore Global Risk Diversification.....	9,4%	2.221.770	2.518.240	3.098.289	3.421.742
Vontobel Fund - Global Equity I.....	1,3%	4.796.438	7.052.392	3.561.049	4.600.858
Warburg Pincus Equity XII.....	0,2%	1.466.902	2.310.550	1.513.942	1.998.359
20 stærstu hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum alls.....		53.084.463	75.267.713	43.866.952	55.839.246

Eignarhlutir í félögum og sjóðum flokkaðir eftir matsaðferðum:	31.12.2020	31.12.2019
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirkri - stig 1	119.359.778	88.932.202
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirkri - stig 2	35.404.190	32.176.391
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirkri - stig 3	3.770.487	601.936
	158.534.455	121.710.528

11. Skuldabréf

Skuldabréf með ríkisábyrgð:

	31.12.2020	31.12.2019
Húsbréf.....	16.900	20.819
Íbúðabréf.....	36.343.077	36.823.921
Ríkisbréf.....	26.683.871	32.857.919
Önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	196.184	1.282.488
	<u>63.240.032</u>	<u>70.985.147</u>

Skuldabréf sveitarfélaga	9.258.117	8.980.065
Skuldabréf lánastofnana	19.155.180	17.814.506
Skuldabréf fyrirtækja	32.210.001	23.157.221
Veðlán sjóðfélaga.....	9.009.457	7.412.796
Niðurfærslur skuldabréfa.....	(1.621.411)	(545.114)
Skuldabréf alls	<u>131.251.378</u>	<u>127.804.621</u>

Skuldabréf flokkuð eftir matsaðferðum:

Skuldabréf á gangvirði - stig 1.....	87.220.042	93.124.969
Skuldabréf á gangvirði - stig 2.....	24.037.326	15.699.977
Skuldabréf á gangvirði - stig 3.....	19.994.009	18.979.676
	<u>131.251.378</u>	<u>127.804.622</u>

Skuldabréfaeign sundurliðast þannig á deildir:

Tryggingadeild.....	128.347.714	125.152.416
Séreignardeild.....	2.725.761	2.542.504
Tilgreind séreignardeild.....	177.902	109.701

12. Skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum

Í lok árs 2020	Í íslenskum	Í erlendum	Samtals
	krónum	gjaldmiðlum	
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	56.438.019	102.096.436	158.534.455
Skuldabréf.....	131.073.080	178.298	131.251.378
Bundnar bankainnstæður.....	496.344	0	496.344
Afleiður.....	45.200	0	45.200
	<u>188.052.643</u>	<u>102.274.734</u>	<u>290.327.377</u>

Hlutfallsleg skipting 65% 35% 100%

Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:

	Eignarhlutir í		
	félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
EUR.....	14.971.161	11.528	14,6%
USD	85.999.061	164.745	84,2%
GBP.....	76	2.024	0,0%
SEK.....	1.126.138	0	1,1%
	<u>102.096.436</u>	<u>178.298</u>	<u>100%</u>

12. Skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum framhald í lok árs 2019

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	41.473.213	80.237.315	121.710.528
Skuldabréf.....	126.696.212	1.108.409	127.804.622
Bundnar bankainnstæður.....	806.862	0	806.862
	<u>168.976.287</u>	<u>81.345.724</u>	<u>250.322.011</u>

Hlutfallsleg skipting 68% 32% 100%

Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:

	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
EUR.....	10.412.909	9.795	12,8%
USD.....	69.059.947	1.095.196	86,2%
GBP.....	70	3.419	0,0%
SEK.....	764.389	0	0,9%
	<u>80.237.315</u>	<u>1.108.409</u>	<u>100%</u>

13. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Fasteignir og lóðir	Innréttingar, áhöld og tæki	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða í ársbyrjun	313.973	12.271	326.244
Eignfært á árinu	0	1.213	1.213
Staða í árslok	<u>313.973</u>	<u>13.484</u>	<u>327.457</u>

Afskriftir			
Staða í ársbyrjun	35.108	1.252	36.360
Afskrift ársins	6.279	2.204	8.483
Staða í árslok	<u>41.387</u>	<u>3.456</u>	<u>44.843</u>

Bókfært verð			
Bókfært verð í ársbyrjun	278.866	11.019	289.884
Bókfært verð í árslok	<u>272.586</u>	<u>10.028</u>	<u>282.614</u>

Afskriftarhlutföll 2% 20%

	Fasteignamat	Vátryggingamat
Strandgata 3, Akureyri	200.200	390.494

14. Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum tryggingardeildar:

Samkvæmt niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar á stöðu samtryggingardeildar í árslok 2020 miðað við 3,5% ársvexti eru eignir umfram áfallnar skuldbindingar 2.761 milljón eða 1,1% af eignum. Eignir umfram heildarskuldbindingar eru 6.432 milljónir og tryggingafræðileg staða því jákvæð um 1,5%. Vísað er í áritun tryggingastærðfræðings varðandi frekari forsendur við matið.

Eignir	31.12.2020	31.12.2019
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok.....	449.430.543	418.031.541
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun.....	418.031.541	373.382.134
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu.....	31.399.002	44.649.407
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok.....	442.998.413	419.667.373
Skuldbindingar í ársbyrjun.....	419.667.373	380.187.105
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu.....	23.331.040	39.480.268
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu.....	8.067.963	5.169.139

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum tryggingardeildar árið 2020

Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun.....	229.715.930	202.747.846
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	24.515.801	22.180.828
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins.....	12.454.488	12.152.536
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu.....	(7.222.963)	(6.407.460)
Hækkun vegna nýrra tafla um lífslíkur.....	0	1.503.597
Lækkun vegna breytinga réttindaákvæða 2020.....	(2.777.195)	0
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga.....	95.359	(2.461.416)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	256.781.419	229.715.930

15. Skuldbindingar utan efnahags

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í erlendum og innlendum framtakssjóðum. Greiðslur vegna skuldbindinganna geta að hámarki numið 33,7 milljörðum króna. Á móti koma endurgreiðslur frá sjóðunum þegar fjárfestingarnar eru seldar aftur.

16. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

16.1 Áhættustefna, skipulag og markmið áhættustýringar

Í daglegri starfsemi sinni sem lífeyrissjóður stendur sjóðurinn frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á að gera sér grein fyrir þeim áhættum sem fylgja starfseminni og að fullnægjandi áhættustýring sé ávallt til staðar. Til að mæta þessari kröfu hefur sjóðurinn mótað sérstaka áhættustefnu og áhættustýringarstefnu, þar sem áhætta er skilgreind, helstu áhættuþáttum lýst og gerð grein fyrir skipulagi og framkvæmd áhættustýringar. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á því að móta og samþykkja áhættustefnu og sjá til þess að virk áhættustýring sé til staðar hjá sjóðnum, sem tekur til allrar starfsemi hans. Áhættustýring skal innihalda skilvirka ferla og vinnulag. Hún þarf einnig að tryggja að framkvæmda- og áhættustjóri fylgist með því að þessir ferlar séu fullnægjandi og verklag sé skilvirkt. Hluti af áhættustefnu er áhættuáætlun sem sett er upp í fjárfestingarstefnu sjóðsins, þar er áhættuþol sjóðsins metið og töluleg markmið sett um áhættu og hvernig takmörk um áhættu eru nýtt í einstökum flokkum eigna. Í áhættustýringarstefnu er hins vegar fjallað um hvernig áhætta er metin og hvernig fylgst er með að áhættuviðmið séu haldin og hvernig eftirliti er háttáð. Lagt er mat á mikilvægi áhættuflokka, eftirlitsaðgerðir eru skilgreindar og sett fram dagskrá áhættustýringar, þar sem eftirlitsaðgerðir eru tímasettar, hver ber ábyrgð og hvaða skýrslum skuli skilað. Í lögum er lögð sú skylda á lífeyrissjóði að framkvæma eigið áhættumat en samkvæmt reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða er tilgreint að matið skuli framkvæmt a.m.k. árlega. Stjórn, framkvæmdarstjóri og áhættustjóri eiga að taka virkan þátt í gerð eigin áhættumats en framkvæmd þess er í höndum tveggja síðast nefndu. Stjórn er skilað reglulegum skýrslum um framkvæmd áhættustýringar, auk skýrslna um hlítu við lög, reglur og stefnu sjóðsins. Fjárfestingum og raunar allri starfsemi fylgir áhætta. Til að ná markmiðum sínum þarf sjóðurinn að taka áhættu. Áhættustýring felst í því að stýra áhættu þannig að hún verði innan þeirra marka sem starfseminni hefur verði sett.

16.2 Helstu flokkar áhættu í starfsemi sjóðsins

Lífeyrstryggingaráhætta:

Með lífeyrstryggingaráhættu er átt við hættuna á því að skuldbindingar sjóðsins vaxi umfram eignir og að skerða þurfi réttindi sjóðfélaga. Helstu áhættuþættir í þessum flokki eru: skerðingaráhætta og lýðfræðileg áhætta, en einnig má nefna áhættu eins og iðgjaldaáhætta og lausafjáraáhætta. Skerðingaráhætta er hættan á því að skerða þurfi lífeyrisréttindi sjóðfélaga. Lýðfræðileg áhætta er hættan á að lýðfræðilegar forsendur sem notaðar eru við mat á lífeyrisloforðum sjóðsins breytist á þann veg að lífeyrir reynist lakari en áætlanir gera ráð fyrir. Fylgst er með tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins með mánaðarlegum könnunum og árlega framkvæmir tryggingastærðfræðingur sjóðsins tryggingafræðilegt athugun á stöðu hans. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meira en 10% munur er á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er lífeyrissjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins til að jafna þann mun. Sama gildir ef munur samkvæmt tryggingafræðilegum athugunum á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár. Þar sem að réttindi í sjóðnum breytast í samræmi við ávöxtun á eignum hans tryggir réttindakerfið ákveðna aðlögun eigna og skuldbindinga, sem dregur úr þessari áhættu. Á móti kemur að ávöxtun á eignum sjóðsins hefur bein áhrif á kaupmátt lífeyrisréttinda. Lausafjáraáhætta er fólgin í hættunni á að sjóðurinn eigi ekki laust fé til að standa straum af lífeyrisgreiðslum og rekstri. Hluti af lausafjáraáhættu er seljanleika áhætta eigna, þ.e. hversu auðvelt er að breyta eignum í laust fé. Til að mæta lausafjáraáhættu hefur sjóðurinn sett sér það markmið að eiga á hverjum tíma laust fé til að mæta a.m.k. 2 mánaða útgjöldum vegna lífeyris og rekstrar.

Mótaðilaáhætta:

Mótaðilaáhætta er hættan á að mótaðilar eða milliliðir í viðskiptum, t.d. útgefendur skuldabréfa, sjóðfélagar, fyrirtæki og uppgjörsaðilar, standi ekki í skilum (t.d. vegna gjaldþrots) eða að hæfni þeirra til greiðslu versni verulega, bæði vegna útlána og kaupa á fjármálagerningum á markaði. Samþjöppunar- og landsáhætta fellur undir mótaðilaáhættu, enda felur hún í sér hættuna á að margir mótaðilar lendi samtímis í vanefndum. Mótaðilaáhætta er metin bæði áður en viðskipti eiga sér stað og síðan í eftirfylgni með vörslu, endurgreiðslu og uppgjöri á fjármálagerningum. Mótaðilaáhættu þ.m.t. útlánaáhættu er stýrt með áreiðanleikakönnunum og láns hæfismati á mótaðilum, mörkum sem sett eru um kröfur á einstaka aðila eða skylda aðila í eignasafni sjóðsins, reglubundinni skýrslugjöf frá mótaðilum og mati á fjárhagstyrk þeirra, eftirfylgni með skilum og innheimtuáðgerðum, auk reglna um áhættuflokkun viðskiptamanna og varúðarniðurfærslur. Gerð er grein fyrir þróun mótaðilaáhættu í reglubundinni skýrslugjöf til stjórnar.

Fjárhagsleg áhætta:

Með fjárhagslegri áhættu er átt við hættuna á því að fjárhagslegar eignir sjóðsins rýrni í verði og að tekjur af þeim verði lakari en væntingar stóðu til. Sjóðurinn er fyrst og fremst markaðsfjárfestir og eignir hans og áhætta er háð sveiflum á fjármálamörkuðum. Fjárhagsleg áhætta markast af þeim eignaflokkum sem sjóðurinn fjárfestir í og hvernig eignasafn hans er saman sett.

Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) lýtur fyrst og fremst að fjárhagslegum atriðum í starfsemi sjóðsins, þ.e. hættu á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði liða innan og utan efnahagsreiknings, þar á meðal vegna breytinga á vöxtum, uppgreiðslu- og endurfjárfestingaráhættu, gengi gjaldmiðla, verðbólgu og breytinga á virði fjáreigna. Þessi áhætta getur leitt til neikvæðra áhrifa á rekstur og/eða efnahag, bæði vegna aðgerða eða atburða innan sjóðsins eða utan hans. Neikvæð áhrif á rekstur og efnahag geta dregið úr möguleikum lífeyrissjóðsins til að framfylgja stefnu og ná markmiðum sínum. Fjárhagslegri áhættu er fyrst og fremst stýrt með því að fjárfesta í mismunandi flokkum eigna, sem hegða sér misjafnlega við mismunandi markaðsaðstæður, og dreifa þannig áhættu. Í fjárfestingastefnu sjóðsins og stefnum einstakra undirsafna eru fjölmörg ákvæði sem sett eru í þeim tilgangi að stýra áhættu. Þar eru sett markmið um eignasamsetningu, ákvarðaðar viðmiðunarvísitölur sem tekið er mið af við stýringu eigna og vikmörk sett um frávik frá viðmiði. Sett er fram sérstök áhættuáætlun, þar sem tilgreind eru markmið áhættu mæld sem staðalfrávik ávöxtunar og hvernig það er útfært niður á einstaka eignaflokka, markmið um áhættulækkun sem áhættudreifing á að skila, markmið um árangurshlutfall, hermiskekkju, vágildi (VaR) og fleiri áhættumælikvarða. Mælingar á markaðsáhættu eru gerðar með reglulegu millibili og skilar áhættustjóri mánaðarlegum skýrslum til stjórnar um það efni og ítarlegri skýrslum ársfjórðungslega. Brugðist er við með breytingum á eignasamsetningu þrúist þessir mælikvarðar á þann veg að hætta sé á að áhætta fari út fyrir markmiðsáhættu sjóðsins.

16. Áhættuþættir í starfsemi og framhald**Rekstraráhætta:**

Rekstraráhætta lítur fyrst og fremst að starfsemi lífeyrissjóðsins. Starfsemin skal lúta þeim reglum sem um hann eru settar í lögum, reglugerðum, eigin samþykktum og reglum sjóðsins. Stefnt skal að sem mestri hagkvæmni í rekstri þannig að sem mestar líkur séu á að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Sjóðnum skal stjórnað með heiðarleika, ráðvendni og með góða starfshætti að leiðarljósi. Rekstrar- og umhverfisáhætta er að jafnaði skilgreind sem hættan á tjóni sem rekja má til ófullnægjandi eða ónothæfra innri verkferla, starfsmanna, sviksemi, orðspors, upplýsingakerfa eða til ytri atburða. Til að stýra rekstraráhættu hefur sjóðurinn sett sér margvíslegar reglur sem gilda um starfssemi hans, þ.m.t. starfsreglur stjórnar, siðareglur, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti, reglur um upplýsingagjöf til stjórnar, reglur um heimildir þ.m.t. ítarlegar reglur um heimildir til fjárfestinga. Í skipulagi eru sett skýr starfs- og ábyrgðarsvið, aðgreining starfa er afmörkuð með ítarlegum starfslýsingum og verkferlum. Reglubundin fundahöld eru með starfsmönnum, þ.m.t. starfsmannasamtöl, sjóðurinn hefur sérstaka starfsdaga þar sem farið er yfir öll svið starfseminnar og boðið upp á þjálfun og námskeiðahald. Sjóðurinn leggur áherslu á góðan og jákvæðan starfsanda, að sjóðurinn sé eftirsóknarverður vinnustaður, boðleiðir séu stuttar og að strax sé brugðist við vandamálum sem lúta að starfsmönnum og velferð þeirra. Beitt er virku innra eftirliti og gerðar eru margháttadar kannanir á öllum helstu þáttum í starfsemi sjóðsins og er niðurstöðum slíkra kannana skilað til endurskoðunarnefndar og stjórnar sjóðsins.

16.3 Næmnigreining áhættuþátta:

Í töflunni hér fyrir neðan er reynt að meta hver áhrif möguleg áföll geta haft á efnahag og afkomu sjóðsins. Settir eru upp þrjú möguleikar með stigvaxandi breytingum vegna hvers áhættuþátta sem tiltekinn er og sýnt hvaða áhrif breytingin hefur á afkomu og efnahag sjóðsins. Um er að ræða "hvað-ef" aðferðafræði, þar sem ekki er tekið tillit til innbyrðis fylgni milli áhættuþátta. Áfallastigum er skipt niður í hóflegt, miðlungs og mikið áfall og er sýnd magnbreyting á hverju stigi. Gerð er grein fyrir hverjum áhættuþætti í tveimur línum. Fyrri línan sýnir breytingu á áhættuþætti og sú síðari áhrif breytingarinnar á sjóðinn:

Áhættuþáttur /stærð efnahagsáfalls	Hóflegt	Miðlungs	Mikið
Vaxtahækkun á innlendum markaði	0,5%	1,0%	2,0%
Afkoma sjóðsins, vegna vaxtahækkunar	-1,3%	-2,6%	-5,1%
Styrking krónu, bæði gagnvart USD og EUR	5,0%	10,0%	20,0%
Afkoma sjóðsins, vegna styrkingar krónu	-1,8%	-3,5%	-7,0%
Hlutabréf lækka, bæði innlend og erlend	5,0%	10,0%	20,0%
Afkoma sjóðsins, vegna lækunar hlutabréfa	-2,2%	-4,3%	-8,6%
Tap vegna skuldaráhættu í safni annarra markaðsskuldabréfa	5,0%	10,0%	20,0%
Afkoma sjóðsins, vegna afskrifta á öðrum markaðsskuldabréfum	-0,9%	-1,8%	-3,5%

17. Önnur mál

Í febrúar 2020 féll dómur í Héraðsdómi í dómsmáli á hendur sjóðnum og er það eina dómsmálið sem sjóðurinn á aðild að. Málið snýst um túlkun sjóðsins á hugtakinu tekjur við ákvörðun örorkulífeyris. Sjóðfélaginn sem höfðaði málið telur túlkun sjóðsins ekki lögmæta þar sem hún sé of rúm. Hefði sjóðurinn tapað dómsmálinu eða fallist á sjónarmið sjóðfélagsins hefði sú niðurstaða verið fordæmisgefandi fyrir aðra sjóðfélaga í sambærilegri stöðu og hefði þá mátt búast við að neikvæð heildaráhrif málsins á fjárhagsstöðu sjóðsins gætu orðið um 150 milljónir. Dómur Héraðsdóms var Stapa í vil. Stefnandi hefur áfrýjað niðurstöðunni til Landsréttar. Vegna óvissu um niðurstöðu hefur ekkert verið fært í ársreikningi vegna þessa.

Kennitölur

	2020	2019	2018	2017	2016
Tryggingadeild:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	1,45%	-0,39%	-1,79%	-0,92%	-1,54%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	1,08%	-0,07%	-0,18%	-1,05%	-3,18%
Hrein raunávöxtun *).....	9,15%	9,98%	1,46%	5,21%	-0,13%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár *).....	5,05%	5,06%	4,13%	3,99%	3,76%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár *).....	4,53%	4,14%	2,73%	1,22%	0,62%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	42,1%	37,9%	35,4%	34,2%	34,8%
Skráð skuldabréf	39,6%	45,1%	49,3%	50,5%	51,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	12,5%	11,1%	10,5%	10,7%	10,3%
Óskráð skuldabréf	5,7%	6,3%	4,4%	3,6%	3,0%
Bundnar bankainnstæður	0,2%	0,3%	0,4%	0,6%	0,8%
Afleiður	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	65%	68%	71%	74%	76%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	35%	32%	29%	26%	24%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	14.654	15.200	15.086	14.486	13.903
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	92.054	91.086	89.433	87.292	85.711
Fjöldi lífeyrisþega	10.966	10.261	9.620	9.059	8.559
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	71,3%	70,8%	70,6%	68,9%	67,4%
Örorkulífeyrir	24,3%	24,4%	24,4%	25,7%	26,9%
Makalífeyrir	3,7%	4,0%	4,3%	4,6%	4,7%
Barnalífeyrir	0,7%	0,7%	0,7%	0,8%	0,9%
Stöðugildi	19,3	18,5	18,3	15,0	14,0
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	13.053.541	13.212.792	12.571.716	10.911.782	9.700.955
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	7.222.963	6.717.128	6.114.734	5.737.778	5.413.198
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	33.424.479	29.513.666	10.685.428	14.621.430	4.197.209
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	430.367	411.717	455.748	402.460	338.397
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	38.824.691	35.597.613	16.686.662	19.392.974	8.146.570
Lífeyrisbyrði	55,3%	50,8%	48,6%	52,6%	55,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	3,3%	3,1%	3,6%	3,7%	3,5%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna *)	12,2%	12,1%	4,8%	6,9%	2,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,16%	0,17%	0,20%	0,19%	0,17%

*) Hrein raunávöxtun er reiknuð af hreinum fjárfestingatekjum að frádrögnum rekstrarkostnaði og öðrum gjöldum. Í útreikningum á hreinum fjárfestingatekjum sem hlutfalli af meðalstöðu eigna hafa önnur gjöld verið dregin frá fjárfestingatekjum. Fast verðlag miðast við breytingar á vísitölu neysliverðs til verðtryggingar.

Kennitölur

	2020	2019	2018	2017	2016
Séreignardeild - Varfærna safnið					
Hrein raunávöxtun - Varfærna safnið.....	8,08%	11,27%	-0,19%	6,15%	1,33%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Varfærna safnið.....	5,24%	5,20%	3,93%	4,85%	4,44%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Varfærna safnið.....	5,16%	5,71%	5,68%	6,56%	6,61%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	47,7%	38,1%	45,0%	37,0%	33,4%
Skráð skuldabréf	52,3%	61,9%	55,0%	63,0%	66,6%
Bundnar bankainnstæður	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	78,9%	83,1%	84,2%	79,6%	89,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	21,1%	16,9%	15,8%	20,4%	10,1%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	163	206	191	166	165
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	4.324	4.312	4.339	4.420	4.396
Fjöldi lífeyrisþega	138	161	200	97	95
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	100%	100%	98,7%	100%	100%
Örorkulífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir	0,0%	0,0%	1,3%	0,0%	0,0%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	98.847	99.602	103.258	53.401	47.447
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	200.725	212.105	50.336	115.396	53.215
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	8.441	7.806	7.217	7.198	6.675
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	204.235	239.975	42.732	97.984	29.292
Lífeyrisbyrði					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	8,5%	7,8%	7,1%	13,5%	14,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	11,6%	14,8%	3,5%	5,4%	2,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%

Kennitölur

	2020	2019	2018	2017	2016
Séreignardeild - Áræðna safnið					
Hrein raunávöxtun - Áræðna safnið.....	10,52%	14,93%	-0,72%	5,34%	-0,20%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Áræðna safnið.....	5,80%	5,33%	3,81%	4,80%	4,95%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Áræðna safnið.....	5,37%	5,32%	5,00%	5,99%	5,99%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	62,5%	43,0%	59,2%	55,2%	51,7%
Skráð skuldabréf	37,5%	57,0%	40,8%	44,8%	48,3%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	68,8%	75,0%	76,7%	69,5%	71,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	31,2%	25,0%	23,3%	30,5%	29,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	371	373	352	320	290
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	11.053	10.958	10.926	10.936	10.796
Fjöldi lífeyrisþega	227	169	164	59	57
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	98,8%	98,0%	94,9%	98,5%	98,9%
Örorkulífeyrir	1,2%	2,0%	2,4%	1,5%	1,7%
Makalífeyrir	0,0%	0,0%	2,7%	0,0%	0,0%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	54.476	133.060	59.905	220.499	71.588
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	166.875	104.241	111.193	57.658	80.393
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	650.604	712.405	116.353	282.372	85.386
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	22.383	21.310	19.463	19.284	17.946
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	515.823	719.927	45.603	425.929	58.637
Lífeyrisbyrði					
Lífeyrisbyrði	306,3%	78,4%	185,6%	26,2%	112,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	41,1%	16,0%	32,5%	8,8%	25,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	13,8%	18,4%	3,0%	4,9%	1,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%

Kennitölur

	2020	2019	2018	2017	2016
Séreignardeild - Innlánasafnið					
Hrein raunávöxtun - Innlána safnið.....	-3,41%	0,20%	-0,35%	2,44%	2,55%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Innlána safnið.....	0,26%	1,50%	2,03%	2,67%	2,68%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Innlána safnið.....	1,50%	2,46%	3,34%	4,12%	0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	100%	100%	100%	100%	100%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	100%	100%	100%	100%	100%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	249	247	257	247	249
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	357	383	327	320	360
Fjöldi lífeyrisþega	21	11	11	9	9
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	100%	100%	100%	100%	74,2%
Örorkulífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,8%
Makalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	83.791	-666	81.556	-21.683	48.216
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	22.234	12.226	93.353	9.717	21.628
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	2.685	12.107	12.873	20.208	24.089
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	2.399	2.152	2.202	2.022	2.348
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	61.843	-2.941	-1.127	-13.214	48.328
Lífeyrisbyrði	26,5%	-1836,0%	114,5%	-44,8%	44,9%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	2,9%	-323,3%	2,7%	-9,3%	4,9%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	0,6%	5,5%	2,9%	3,0%	3,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%

Kennitölur

	2020	2019	2018	2017	2016
Tilgreind séreign:					
Hrein raunávöxtun - Varfærna safnið.....	8,6%	4,9%	-4,4%	-0,5%	-
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Varfærna safnið.....	0%	0%	0%	0%	-
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	40,2%	33,9%	45,2%	100%	-
Skráð skuldabréf	59,8%	66,1%	54,8%	0,0%	-
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	95,1%	81,7%	95,9%	100%	-
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	5,0%	18,3%	4,1%	0,0%	-
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	494	469	423	334	-
Fjöldi lífeyrisþega	7	4	4	1	-
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	100%	100%	49,5%	100%	-
Örorkulífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-
Makalífeyrir	0,0%	0,0%	50,5%	0,0%	-
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	99.951	98.920	73.101	16.541	-
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	1.628	1.245	347	39	-
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	31.108	11.271	-484	101	-
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	1.145	637	195	0	-
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	128.286	108.310	72.075	16.603	-
Lífeyrisbyrði					
Lífeyrisbyrði	1,6%	1,3%	0,5%	0,2%	-
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	1,1%	0,6%	0,3%	0,0%	-
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	12,1%	7,9%	-0,9%	0,6%	-
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,4%	0,4%	0,4%	0,0%	-

Deildaskipt yfirlit yfir breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2020

Séreignardeild

	Alls Séreign		Varfærna safnið		Áræðna safnið		Innlána- og Húsnæðis safnið	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Iðgjöld								
Iðgjöld sjóðfélaga	201.449	176.813	37.373	33.258	86.363	70.495	77.713	73.059
Iðgjöld launagreiðenda	132.487	124.676	23.407	23.609	57.508	55.181	51.573	45.886
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(96.822)	(77.306)	38.067	39.380	(89.394)	2.903	(45.495)	(119.589)
	<u>237.114</u>	<u>224.182</u>	<u>98.847</u>	<u>96.246</u>	<u>54.476</u>	<u>128.579</u>	<u>83.791</u>	<u>(643)</u>
Lífeyrir								
Heildarfjárhæð lífeyris	<u>276.004</u>	<u>174.313</u>	<u>86.896</u>	<u>61.773</u>	<u>166.875</u>	<u>100.726</u>	<u>22.234</u>	<u>11.814</u>
Hreinar fjárfestingartekjur								
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	652.880	684.016	137.782	133.934	515.098	550.083	0	0
Hreinar tekjur af skuldabréfum	181.553	201.310	59.207	67.311	122.346	133.999	0	0
Vaxtatekjur af handbæru fé	19.116	18.503	3.684	2.620	12.907	4.268	2.525	11.616
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	449	1.209	111	1.090	178	40	160	79
Ýmsar fjárfestingartekjur	0	0	0	0	0	0	0	0
Fjárfestingargjöld	15	(4)	(60)	(2)	75	(2)	0	0
	<u>854.013</u>	<u>905.035</u>	<u>200.725</u>	<u>204.953</u>	<u>650.604</u>	<u>688.387</u>	<u>2.685</u>	<u>11.695</u>
Rekstrarkostnaður								
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	<u>33.223</u>	<u>30.213</u>	<u>8.441</u>	<u>7.543</u>	<u>22.383</u>	<u>20.591</u>	<u>2.399</u>	<u>2.079</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	781.901	924.691	204.235	231.883	515.823	695.650	61.843	(2.841)
Hrein eign í ársbyrjun	6.422.372	5.497.680	1.601.174	1.369.291	4.391.906	3.696.256	429.292	432.133
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u><u>7.204.273</u></u>	<u><u>6.422.372</u></u>	<u><u>1.805.409</u></u>	<u><u>1.601.174</u></u>	<u><u>4.907.729</u></u>	<u><u>4.391.906</u></u>	<u><u>491.135</u></u>	<u><u>429.292</u></u>

Deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2020

Séreignardeild

	Alls Séreign		Varfærna safnið		Áræðna safnið		Innlána- og Húsnæðis safnið	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Eignir								
Fjárfestingar								
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	3.845.428	3.277.438	836.878	656.810	3.008.550	2.620.628	0	0
Skuldabréf	2.725.761	2.542.504	918.074	883.263	1.807.688	1.659.241	0	0
	<u>6.571.189</u>	<u>5.819.942</u>	<u>1.754.951</u>	<u>1.540.073</u>	<u>4.816.238</u>	<u>4.279.869</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Kröfur								
Kröfur á launagreiðendur	49.313	29.694	7.839	3.932	31.763	9.208	9.711	16.554
Handbært fé	<u>644.654</u>	<u>572.736</u>	<u>70.049</u>	<u>57.169</u>	<u>92.573</u>	<u>102.829</u>	<u>482.033</u>	<u>412.738</u>
Eignir samtals	<u>7.265.157</u>	<u>6.422.372</u>	<u>1.832.839</u>	<u>1.601.174</u>	<u>4.940.574</u>	<u>4.391.906</u>	<u>491.744</u>	<u>429.292</u>
Skuldir								
Viðskiptaskuldir								
Aðrar skuldir	60.883	0	27.430	0	32.845	0	608	0
Skuldir samtals	<u>60.883</u>	<u>0</u>	<u>27.430</u>	<u>0</u>	<u>32.845</u>	<u>0</u>	<u>608</u>	<u>0</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>7.204.273</u>	<u>6.422.372</u>	<u>1.805.409</u>	<u>1.601.174</u>	<u>4.907.729</u>	<u>4.391.906</u>	<u>491.135</u>	<u>429.292</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2020

Séreignardeild

	Alls Séreign		Varfærna safnið		Áræðna safnið		Innlána- og Húsnæðis safnið	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Inngreiðslur								
Iðgjöld	217.495	226.228	94.939	96.348	31.921	130.346	90.634	(465)
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	19.565	19.712	3.795	3.710	13.086	4.307	2.685	11.695
Aðrar inngreiðslur	60.899	0	0	0	0	0	0	0
	<u>297.959</u>	<u>245.941</u>	<u>98.735</u>	<u>100.058</u>	<u>45.007</u>	<u>134.653</u>	<u>93.319</u>	<u>11.230</u>
Útgreiðslur								
Lífeyrir	276.004	174.313	86.896	61.773	166.875	100.726	22.234	11.814
Rekstrarkostnaður	33.223	30.213	8.441	7.543	22.383	20.591	2.399	2.079
Aðrar útgreiðslur	(60.899)	4	(27.371)	2	(32.920)	2	(608)	0
	<u>248.328</u>	<u>204.529</u>	<u>67.966</u>	<u>69.318</u>	<u>156.338</u>	<u>121.319</u>	<u>24.024</u>	<u>13.893</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	49.631	41.411	30.769	30.740	(111.331)	13.334	69.295	(2.663)
Fjárfestingarhreyfingar								
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	12.675	21.186	2.627	4.143	10.048	17.044	0	0
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(988.237)	(728.195)	(293.698)	(126.582)	(694.539)	(601.613)	0	0
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.060.452	842.519	248.786	196.220	811.667	646.299	0	0
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	153.479	207.834	52.402	75.662	101.076	132.172	0	0
Keypt skuldabréf	(726.442)	(352.252)	(252.929)	(162.730)	(473.513)	(189.522)	0	0
Seld skuldabréf	571.259	0	224.923	0	346.336	0	0	0
Endurgreidd bundin innlán	0	0	0	0	0	0	0	0
	<u>83.186</u>	<u>(8.907)</u>	<u>(17.889)</u>	<u>(13.287)</u>	<u>101.075</u>	<u>4.380</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	132.817	32.504	12.880	17.453	(10.256)	17.715	69.295	(2.663)
Handbært fé í ársbyrjun	572.736	540.232	57.170	39.717	102.828	85.114	412.738	415.401
Handbært fé í lok árs	<u>705.553</u>	<u>572.736</u>	<u>70.048</u>	<u>57.170</u>	<u>92.573</u>	<u>102.828</u>	<u>482.033</u>	<u>412.738</u>

Tilgangur

Góðir stjórnarhættir eru að mati Stapa lífeyrissjóðs forsenda þess að starfsemi sjóðsins sé árangursrík og að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Með góðum stjórnarháttum vill sjóðurinn leggja grunn að vönduðum og faglegum vinnubrögðum og góðum og uppbyggilegum samskiptum við sjóðfélaga og launagreiðendur sem greiða iðgjöld til sjóðsins. Þannig er stuðlað að trausti í samskiptum stjórnenda og starfsmanna sjóðsins við sjóðfélaga, launagreiðendur, viðskiptamenn og aðra þá sem samskipti eiga við sjóðinn. Hluti af góðum stjórnarháttum er að stefna að því að þjónusta sjóðsins sé ávallt til fyrirmyndar, hann ráði yfir öflugri upplýsingatækni og stuðli að gagnsæi í starfsemi sinni með því að veita góðar og áreiðanlegar upplýsingar.

Við mótun stjórnarháttanna hafa stjórnendur og stjórn sjóðsins haft til hliðsjónar almennt viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja.

Hlutverk Stapa lífeyrissjóðs

Samkvæmt lögum er öllum launamönnum og þeim sem stunda atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, rétt og skylt að tryggja sér lífeyrisréttindi með aðild að lífeyrissjóði frá 16 ára aldri til 70 ára aldurs. Þessari skyldutryggingu lífeyrisréttinda er ætlað að veita lágmarks tryggingavernd á þeim tímabilum ævinnar, þegar launatekna nýtur ekki við. Auk þessa gera lögin ráð fyrir því að einstaklingar geti safnað viðbótarlífeyrissparnaði til að stuðla að meiri sveigjanleika við starfslok eða rýmri fjárráðum á eftirlaunaárunum. Markmið laganna er að stuðla að tryggari fjárhagslegri framtíð starfandi fólks með því að byggja upp lífeyrisréttindi á starfsævinni. Stapi lífeyrissjóður er deildaskiptur sjóður, sem bæði veitir skyldutryggingu og býður upp á viðbótarlífeyrissparnað. Tryggingadeild sjóðsins sinnir skyldutryggingu lífeyrisréttinda og séreignardeildir hans bjóða upp á mismunandi sparnaðarleiðir í viðbótarlífeyrissparnaði.

Hlutverk Stapa er að stuðla að fjárhagslegu öryggi sjóðfélaga sinna, maka þeirra og barna. Þetta gerir sjóðurinn með því tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins, þegar þeir láta af störfum að lokinni starfsævi eða verða fyrir áföllum vegna fráfalls eða skertrar starfsorku. Starfsemi sjóðsins felst í að taka við iðgjöldum frá sjóðfélögum, ávaxta þau og endurgreiða í formi lífeyris.

Lög og reglur um stjórnarhætti sem Stapi lífeyrissjóður fylgir

Stapi lífeyrissjóður starfar samkvæmt starfsleyfi frá Fjármálaráðuneytinu. Sjóðurinn starfar eftir gildandi lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Stapi er eftirlitsskyldur aðili í samræmi við lög nr. 87/1998 um eftirlit með fjármálastarfsemi. Ýmis önnur lög taka til þátta í rekstri sjóðsins, auk reglugerða sem settar eru samkvæmt lögum, sem og reglur og leiðbeinandi tilmæli sem Fjármálaeftirlitið hefur sett um starfsemi lífeyrissjóða.

Þessu til viðbótar hefur sjóðurinn sjálfur sett sér reglur til að sinna hlutverki sínu sem best, s.s. starfsreglur stjórnar, skilgreiningu á óvenjulegum og mikilsháttar ráðstöfunum, reglur um lykilstarfsmenn, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti, siðareglur, reglur um upplýsingagjöf til stjórnar, reglur um upplýsingagjöf til sjóðfélaga, reglur um fjárfestingarráð og heimildir þess og samskipti við framkvæmdastjóra og stjórn, reglur um endurskoðunarnefnd, reglur um varnir gegn peningabætti, auk fleiri reglna sem taka til einstakra þátta í starfsemi sjóðsins. Yfirlit yfir reglur um starfsemi sjóðsins má finna á heimasíðu hans www.stapi.is.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Hlutverk stjórnar og skipulag Stapa lífeyrissjóðs

Samkvæmt lögum ber stjórn Stapa lífeyrissjóðs ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög, reglugerðir og samþykktir sjóðsins. Stjórn sjóðsins skal einnig hafa með höndum almennt eftirlit með rekstri, bókhaldi og ráðstöfun eigna sjóðsins. Hún skal móta fjárfestingarstefnu, móta innra eftirlit, skjalfesta eftirlitsferla og móta eftirlitskerfi sem gera sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og skal hann fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórn sjóðsins hefur gefið. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá stjórn sjóðsins. Hlutverk stjórnar er að kynna sér, gera sér grein fyrir og móta stefnu um þá áhættu sem fylgir starfsemi sjóðsins, þ.m.t. að setja henni ásættanleg mörk. Hluti þeirrar vinnu felst í að móta sérstaka áhættustefnu, vinna að framkvæmd eigin áhættumats og móta fjárfestingarstefnu, sem skilað er inn til Fjármálaeftirlits árlega.

Stjórn sjóðsins er kjörin á ársfundi hans og er hún skipuð átta einstaklingum og skulu kynjahlutföll vera jöfn. Kjörnir eru fjórir varamenn og gilda sömu reglur um þá. Stjórnin skipar endurskoðunarnefnd, sem í eiga sæti þrjár einstaklingar, og regluvörð. Stjórn sjóðsins fundaði 15 sinnum á árinu 2020, þar af einu sinni án starfsmanna.

Nánari upplýsingar um skipurit Stapa lífeyrissjóðs má finna á heimasíðu sjóðsins www.stapi.is.

Innra eftirlit og áhættustýring

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á áhættustýringu og innra eftirliti hjá sjóðnum og skal fylgjast með virkni þess. Stjórnin skal móta og samþykkja áhættustefnu og sjá til þess að virk áhættustýring sé til staðar hjá sjóðnum, sem tekur til allrar starfsemi hans. Áhættustýring skal innihalda skilvirka ferla og vinnulag. Hún þarf einnig að tryggja að framkvæmda- og áhættustjóri fylgist með því að þessir ferlar séu fullnægjandi og verklag sé skilvirkt.

Stjórnin hefur skipað endurskoðunarnefnd í samræmi við ákvæði 108. gr. laga nr. 3/2006. Endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðunar og áhættustýringar, eftirlit með endurskoðun ársreiknings, mat á óhæði endurskoðanda og endurskoðunarfyritækis og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyritækis, fyrir sjóðinn. Endurskoðunarnefnd setur fram tillögur til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyritæki. Endurskoðunarnefnd fundar reglulega með innri endurskoðanda, áhættustjóra og eftir atvikum öðrum starfsmönnum sjóðsins og skilar um það skýrslum til stjórnar.

Auk stjórnendaeftirlits og eftirlits áhættustjóra hefur stjórnin ráðið innri endurskoðanda sem starfar skv. lögum nr. 129/1997 og reglum nr. 687/2001 um endurskoðunardeildir og eftirlitsaðila lífeyrissjóða. Innri endurskoðandi sjóðsins er PwC. Innri endurskoðandi framkvæmir eftirlitsaðgerðir reglulega og skilar um það skýrslum til stjórnar. Innri endurskoðandi starfar í nánú sambandi við endurskoðunarnefnd og áhættustjóra.

Hjá sjóðnum starfar áhættustjóri, sem heyrir beint undir framkvæmdastjóra sjóðsins og hefur milliliðalausán aðgang að stjórn. Áhættustjóri hefur umsjón með allri áhættustýringu og innra eftirliti hjá sjóðnum, þ.m.t. áhættuflokkun og skipulagi áhættustýringar og skal sjá til þess að stjórn sjóðsins og endurskoðunarnefnd hafi sem bestar upplýsingar um alla áhættustýringu og áhættustig, miðað við stefnu og samþykkt verklag. Áhættustjóri hefur yfirumsjón með mótun áhættustefnu, áhættustýringarstefnu, eigin áhættumati og gerð áhættuáætlunar í samráði við framkvæmdastjóra,

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

skrifstofustjóra og fjárfestingarráð. Áhættustefna, áhættustýringarstefna og eigið áhættumat er lagt fyrir stjórn til samþykktar.

Lögfræðingur sjóðsins sinnir starfi regluvarðar í samræmi við verklagsreglur sjóðsins um verðbréfavíðskipti og heyrir sem slíkur beint undir stjórn. Öll víðskipti starfsmanna og stjórnar, sem eru tilkynningarskyld, skulu tilkynnt til regluvarðar og hefur hann heimildir til að kalla eftir upplýsingum um víðskipti sjóðsins og úr skattframtölum starfs- og stjórnarmanna. Regluvörður gefur innri endurskoðanda reglulega skýrslu um störf sín, sem síðan eru tilgreind í skýrslu endurskoðanda til endurskoðunarnefndar og stjórnar.

Fjárfestingarstefna og áhættustefna

Stjórn sjóðsins hefur mótað fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn. Fjárfestingarstefnan lýsir stefnu við fjárfestingar og ávöxtun fjár sjóðfélaga. Þarft hún að uppfylla þær kröfur sem gerðar eru í reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu lífeyrissjóða. Fjárfestingarstefna tekur til fjölmargra atriða sem hafa þarft í huga við fjárfestingar. Hún lýsir þeim viðhorfum sem sjóðurinn hefur til fjárfestinga, hvernig fjárfestingarstefna er mótuð, hvert skipulag fjárfestingarstarfseminnar er, hver ávöxtunarmarkmið sjóðsins eru, hvert viðhorf sjóðsins er til áhættu og skilgreinir áhættuþol hans og markmið um áhættutöku. Stefnan skilgreinir í hvaða eignaflokkum sjóðurinn fjárfestir, hvernig eignasöfn eru sett saman, hver lausafjárþörf sjóðsins er til að mæta útgreiðslum, hvaða viðhorf eru til ríkjandi markaðsaðstæðna og hvernig eftirfylgni og upplýsingagjöf er háttað. Nánari upplýsingar um fjárfestingarstefnu Stapa lífeyrissjóðs er að finna á heimasíðu sjóðsins www.stapi.is.

Stjórn hefur mótað áhættustefnu, áhættustýringarstefnu og sett sjóðnum eftirlits- og hlítungarskrá. Í þessum reglum er að finna lýsingu á skipulagi sjóðsins, eignastýringar og fjárfestingarstarfsemi, eftirlits og hvernig áhættustýringu sjóðsins og innra eftirliti er háttað, þ.m.t. aðgerðum til að tryggja að starfsemi sjóðsins hlíti þeim lögum og reglum sem um hann eru settar. Í áhættustefnu er öllum helstu áhættuþáttum í rekstri sjóðsins lýst, sem og þeim aðferðum sem hann beitir við að bera kennsl á, mæla og stýra þessum áhættuþáttum. Þar er skilgreind dagskrá um hvenær tiltekin aðgerð skuli framkvæmd, hver ber ábyrgð á framkvæmdinni og hver framkvæmir. Stjórn fær regluleg yfirlit og skýrslur um áhættu sjóðsins, niðurstöðu áhættumælinga og framkvæmd áhættustýringar, auk skýrslna um hlítungu við lög, reglur og stefnu, sem gerir henni kleift að hafa eftirlit með og meta árangur af gildandi áhættustefnu og skilvirkni áhættustýringarinnar. Þá framkvæmir Stapi eigið áhættumat í samræmi við ákvæði reglugerðar 590/2017. Nánari upplýsingar um áhættustefnu Stapa lífeyrissjóðs er að finna á heimasíðu sjóðsins www.stapi.is.

Gildi og samfélagsleg ábyrgð

Markmið og gildi

Sjóðurinn hefur skilgreint markmið um starfsemi sjóðsins gagnvart mismunandi hagsmunahópum og þau gildi sem stjórn og starfsmenn sjóðsins eiga að hafa sem leiðarljós í störfum sínum fyrir lífeyrissjóðinn og sjóðfélaga hans.

Samfélagsleg ábyrgð

Stapi lífeyrissjóður telur að samfélagsleg ábyrgð sé mikilvægur þáttur í góðum stjórnarháttum. Stapi gerir sér grein fyrir því að hann hefur áhrif á kjör sjóðfélaga sinna, hann hefur áhrif á þá aðila sem hann fjárfestir í sem og efnahagsleg og félagsleg áhrif á félagssvæði sínu og nærumhverfi. Stapi hefur samfélagslega ábyrgð að leiðarljósi bæði inn og út á við í störfum sínum og athöfnum í samskiptum

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

sínum við sjóðfélaga, starfsmenn, viðskiptavini, þjónustuaðila og samfélagið í heild. Sjóðurinn hefur mótað sérstaka stefnu sem kölluð er „Leiðbeiningar og stefnumið um stjórnarhætti, fyrirsvar og félagslega ábyrgðar fjárfestingar“ þar sem lýst er eigendastefnu sjóðsins og viðhorfum til stjórnarháttá, umhverfis og félagslegrar ábyrgðar. Þá gerðist Stapi á árinu 2017 stofnaðili að íslenskum samtökum um ábyrgðar og sjálfbærar fjárfestingar, IcelandSIF.

Samskipti við sjóðfélaga

Sjóðurinn hefur sett sér reglur um samskipti við sjóðfélaga. Sjóðurinn sendir sjóðfélögum yfirlit um réttindi sín tvisvar á ári. Sjóðurinn býður auk þess upp á sjóðfélagavef, þar sem sjóðfélagar geta fengið upplýsingar um lífeyrisréttindi sín hjá sjóðnum auk upplýsinga um iðgjaldaskil og aðgang að rafrænum skjölum, sem þeim tengjast. Einnig er þar að finna reiknivélar, þar sem hægt er að reikna út lífeyri miðað við núverandi og væntanleg réttindi sem og greiðslubyrði lána. Þá heldur sjóðurinn úti öflugri heimasíðu, þar sem finna má margháttáðar upplýsingar um sjóðinn og hagsmuni og réttindi sjóðfélaga, þar á meðal hvernig bera á sig að við að sækja um lífeyri o.fl.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Upplýsingar um stjórnarmenn, endurskoðunarnefnd og framkvæmdastjóra

Stjórn:

Erla Jónsdóttir, fædd 1974. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Varamaður frá ársfundi 2014. Tók sæti sem aðalmaður nóvember sama ár, var kjörin í aðalstjórn á ársfundi 2015. Varaformaður stjórnar frá ársfundum 2017 og 2019 og formaður stjórnar frá ársfundum 2018 og 2020. Erla er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: B.Sc. í rekstrarfræðum frá Háskólanum á Akureyri
- Starf: Framkvæmdastjóri og eigandi Lausnamið ehf.
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Landssamtökum lífeyrissjóða, stjórnarmaður í Lausnamiðum ehf. og varamaður í hreppsnefnd Skagabyggðar.

Jónína Hermannsdóttir, fædd 1961. Fulltrúi stéttarfélaganna. Kjörin sem aðalmaður á ársfundi 2020. Jónína er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Verslunarpróf frá FSh, diplóma nám frá HA fyrir starfsmenn stéttarfélaganna, bókaranám frá endurmenntun HÍ, ýmis starftengd námskeið.
- Aðalstarf: Innheimtustjóri Skrifstofu stéttarfélaganna á Húsavík
- Önnur trúnaðarstörf: Situr í varastjórn LÍV.

Kristín Halldórsdóttir, fædd 1966. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Kjörin á ársfundi 2014. Kristín er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Diploma í rekstrar- og viðskiptafræði, mjólkurtækni- og mjólkurfræðingur, mjólkurfræðingur
- Starf: Rekstrarstjóri MS á Akureyri
- Önnur trúnaðarstörf: Fulltrúi SA í heilbrigðisnefnd Norðurlands eystra, nefndarmaður í skólanefnd Verkmenntaskólans á Akureyri og situr í Fagráði mjólkuriðnaðarins

Oddný María Gunnarsdóttir, stjórnarmaður, fædd 1955. Fulltrúi stéttarfélaganna. Kjörin í stjórn á ársfundi 2019. Oddný María er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Sveinspróf í pípulögnum, lokapróf á húsasmíðabraut frá FNV
- Aðalstarf: Þjónustufulltrúi hjá Motus ehf.
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður og hluthafi Með kaffinu ehf.

Sverrir Mar Albertsson, fæddur 1958. Fulltrúi stéttarfélaganna. Kjörinn varamaður á ársfundi 2013. Tók sæti sem aðalmaður í stjórn á árinu 2014. Kjörinn aðalmaður í stjórn á ársfundi 2015. Sverrir Mar er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Stúdent frá Flensborgarskóla, nám í Læknadeild HÍ, fjölmiðlanám í Carleton University- School of Journalism, nám við HÍ í fjármálastjórn og verkefnastjórnun
- Starf: Framkvæmdastjóri AFLs Starfsgreinafélags
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Útgáfufélagi Austurlands ehf., stjórnarmaður í Námsveri ehf. og ýmis nefndarstörf á vegum AFLs, ASÍ og landssambanda ASÍ

Tryggvi Jóhannsson, fæddur 1973. Fulltrúi stéttarfélaganna. Kjörinn varamaður á ársfundi 2014 og aðalmaður á ársfundi 2015. Varaformaður stjórnar frá ársfundi 2020. Tryggvi er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Grunnskólapróf, ýmis starfstengd námskeið
- Starf: Starfsmaður hjá Þrif og ræstivörum

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

- Önnur trúnaðarstörf: Formaður í stjórn Matvæla- og þjónustudeildar Einingar-löju, stjórnarmaður Einingar-löju, situr í trúnaðarráði og í samninganefnd Einingar-löju

Unnar Már Pétursson, stjórnarmaður, fæddur 1965. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Kjörinn í stjórn á ársfundi 2018. Unnar Már er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Cand oecon frá Háskóla Íslands
- Starf: Fjármálastjóri Ramma hf.
- Önnur trúnaðarstörf: Endurskoðunarnefnd Stapa lífeyrissjóðs, Karlsberg ehf. framkvæmdastjóri og meðstjórnandi, Marteinn Haraldsson ehf. framkvæmdastjóri, Primex Medical Investments ehf. framkvæmdastjóri og meðstjórnandi, Primex ehf. meðstjórnandi, Yummy Yummy ehf. stjórnarmaður, Arctic Seafood Ltd. stjórnarmaður, Sigurbjörn ehf. framkvæmdastóri og meðstjórnandi.

Valdimar Halldórsson, fæddur 1973. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Kjörinn aðalmaður á ársfundi 2017. Valdimar er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Stúdentspróf frá Framhaldsskólanum á Húsavík, B.A. í hagfræði frá Háskóla Íslands, M.Sc. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands
- Starf: Einn af eigendum Norðursiglingar hf og ráðgjafar-/stjórnarstörf.
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarformaður Fríhafnarinnar ehf, stjórnarmaður í Isavia ohf, stjórnarmaður í Sjóböðunum ehf, stjórnarmaður í Skúlagarði fasteignafélagi ehf og í varastjórn í Íslenskum textíliðnaði hf. (Ístex).

Endurskoðunarnefnd:

Halla Bergþóra Halldórsdóttir, fædd 1966. Halla Bergþóra er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Cand oecon frá Háskóla Íslands, sérvið reikningshald og endurskoðun
- Starf: Sviðsstjóri þjónustu- og fjármálasviðs Norðurorku hf.
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Netorku hf.

Sverrir Mar Albertsson (sjá umfjöllun hér að framan)

Unnar Már Pétursson (sjá umfjöllun hér að framan)

Framkvæmdastjóri:

Jóhann Steinar Jóhannsson, fæddur 1982.

- Menntun: B.Sc. í viðskiptafræði frá Háskólanum í Reykjavík og M.Sc. í viðskiptafræði frá háskólanum í Lund í Svíþjóð
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Bakkastakk slhf. og Reiknistofu lífeyrissjóðanna (stjórnarlaun renna til Stapa lífeyrissjóðs) og situr í fastanefnd á vegum Landssamtaka lífeyrissjóða um fjárfestingarumhverfi lífeyrissjóða (ólaunað)